Nr. 277 (7159) WARSZAWA, CZWARTEK 16 WRZEŚNIA 1937 r. ROK XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.

Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Sw. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30,drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

W Hiszpanii

Bohaterstwo obrońców Republiki

Bój o każdą piędź ziemi na froncie Leonu

SYTUACJA NA FRONCIE.

Komunikat hiszpańskiego ministerium obrony donosi, że w południowej części frontu północnego ataki podstańców na Sierra Culera zostały odparte. Powstańcy zajęli szereg miejscowości, dochodząc do wsi Mazuco. Na froncie Leon nieprzyjaciel zdobył Pico Cuento. Miejscowość Calada de Cesares, Canga el Rubo i el Doro atakowane były przez nieprzyjaciela bezskutecznie.

Opór wojsk rządowych, jak donosi korespondent Havasa z frontu Leonu, był bardzo zaciekły. Atak wojsk powstańczych na wzgórza położone pomiędzy drogą Pola — Gordon a San Pedro de Los Burros rozpoczął się w poniedziałek o godz. 16-ej i trwał jeszcze we wtorek.

Wojska rządowe okopały się w kilku liniach na wzgórzu Loselleros i nie ustępowały natarciom oddziałów „Requetes", które zdobywały teren piędź po piędzi. We wtorek wieczorem ok. godz. 19-ej, broniły się tylko dwa odosobnione stanowiska rządowe.

Posuwanie się naprzód oddziałów powstańczych było niezwykle utrudnione ogniem flankowym rządowych karabinów maszynowych z sąsiednich wzgórz. Porażka wojsk rządowych tłumaczy się wyjątkowo trudną sytuacją, jaka wynikła na skutek strat poniesionych u stóp wzgórza Pajares.

PIRACI POWIETRZNI.

Hiszpańskie ministerium obrony narodowej donosi, że samolot powstańczy zaatakował i ostrzelał w przelocie nad Katalonią francuski aparat komunkacyjny, kursujący między Marsylią i Barceloną. Komunikat stwierdza, że samolot został poważnie uszkodzony.

***

Samolot powstańczy, który przeleciał nad Portbou, rzucał bomby na okolice Culera. Kiedy wodnopłatowiec przelatywał nad miastem, na redzie spostrzeżono parowiec francuski, podążający w kierunku Portvendres. Wkrótce po tem, kiedy samolot oddalił się od miasta, usłyszano dwie silne eksplozje i odgłos strzałów karabinu maszynowego.

Atak samolotów chińskich na okręty japońskie

Obrona Wielkiego Muru

Donoszą z Hong-Kongu: Mieszkańcy Mako byli świadkami ataku samolotów chińskich na dwa japońskie kontrtorpedowce. Okręty japońskie znajdowały się poza wodami terytorialnymi.

Chińczycy zapewniają, że na skutek bombardowania jeden z kontrtorpedowców zatonął po walce na wysokości Szek-Wan w pobliżu Hong-Kongu. Kanonierka portugalska, patrolująca w pobliżu miejsca bitwy donosi jednak, że nie zauważono, aby któryś z okrętów japońskich został trafiony lub poniósł straty w ludziach.

W SZANGHAJU.

Wojska chińskie i japońskie spędziły wtorek na umacnianiu swych nowych pozycyj. Względny spokój, jaki panował na froncie szanghajskim, przerywał jedynie od czasu do czasu ogień artylerii i karabinów maszynowych.

Przedstawiciel japońskich władz wojskowych oświadczył, iż wkrótce po ukończeniu przygotowań nastąpi nowa ofensywa japońska w kierunku Czapei i Liuho.

NA FRONCIE PEKIŃSKIM.

Donoszą z Szang-Sing-Tien na froncie pekińskim, że oddziały japońskie rozpoczęły natarcie w okręgu położonym na zachód od Liang-Czang na linii kolejowej Pekin — Hankau. W okręgu tym zgromadziły się wielkie ilości wojsk chińskich.

Według informacyj japońskich, na tym odcinku frontu, długości 80 klm. wzdłuż rzeki Liu-Li, Chińczycy skoncentrowali 300 tys. żołnierzy.

Z innych źródeł donoszą, że na froncie północnym Szansi wojska chińskie opuściły Tatung i zatrzymały się na nowych stanowiskach w pobliżu Yen-Men-Kung, które stanowi ważne przejście strategiczne w wielkim murze południowego Tatung. Oddziały japońskie koncentrują się i umacniają stanowiska wokół Tatung.

Ogólnie przypuszczają, że z nadejściem okresu chłodów, operacje wojenne osłabną.

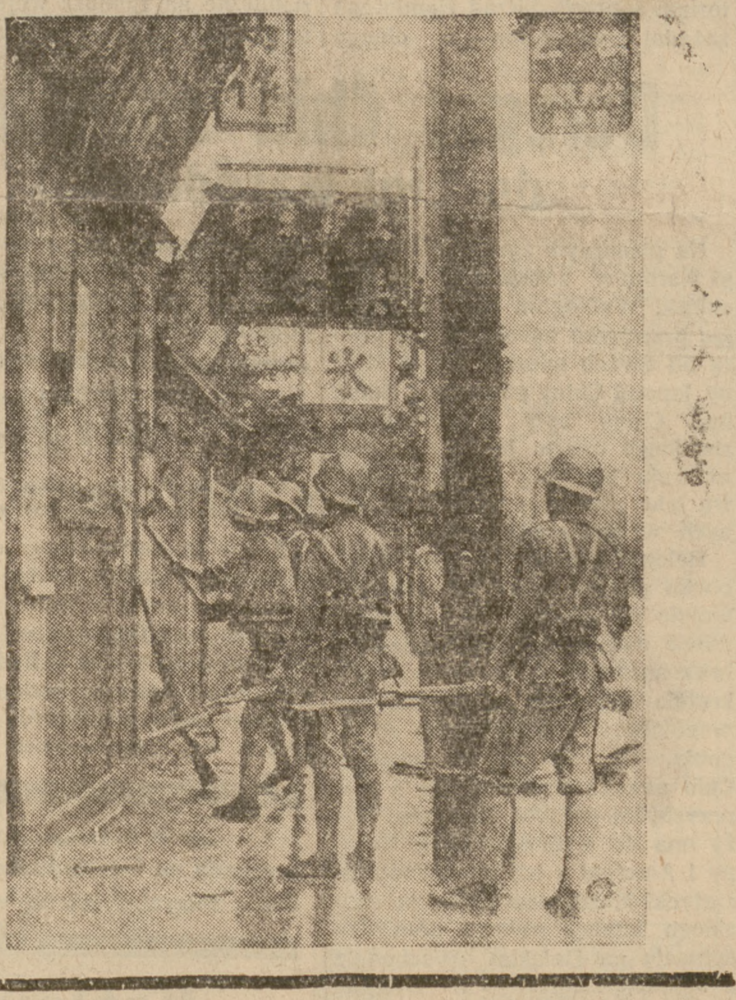
***

Agencja Domei donosi, że oddziały wojsk japońskich, operujące wzdłuż drogi kolejowej Tientsin — Pukau, zajęły miejscowość Czingczi, położoną 10 klm. na południe od Czing-Czeu. Dwie kolumny wojsk japońskich zajęły miejscowości Czien i Czuan-Tai na linii kolejowej 50 klm. na zachód od Pekinu.

CHIŃSKIE STRATY.

Agencja Havasa donosi, że począwszy od 20 sierpnia wojska chińskie straciły ponad 60,000 żołnierzy — zabitych i rannych. Straty japońskie są również bardzo znaczne. (PAT.).

Patrol japoński na przedmieściu Szanghaju

Ameryka nie uznaje stanu wojny na Dalekim Wschodzie

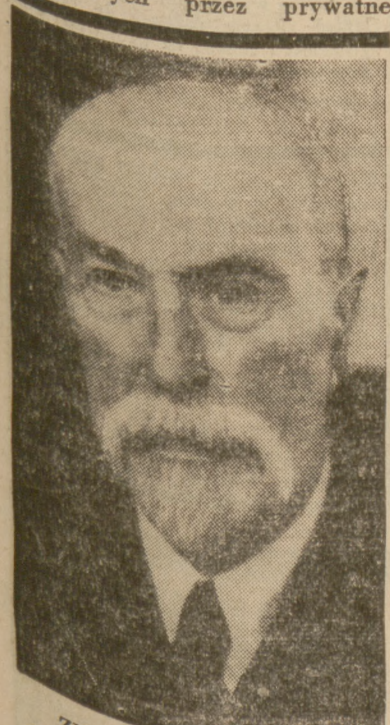
Rząd Stanów Zjednoczonych ogłosił zarządzenie, na mocy którego statki handlowe należące do Rządu St. Zjednoczonych aż do wydania dalszych zarządzeń nie mają prawa przewozić do Chin i Japonii broni, amunicji i materiału wojennego, wyliczonego w deklaracje Prezydenta z dn. 1-go marca 1936 r.

***

Wszystkie inne statki handlowe, pływające pod flagą St. Zjedn., transportujące broń do Chin i Japonii ponoszą wszelkie ryzyka mogące z tego transportu wyniknąć.

Zakaz dotyczy 37 statków posiadanych przez Rząd, a zakontraktowanych przez prywatne przedsiębiorstwa. Sprawę zatrzymania statku „Wichita", który opuścił Baltimore 27 sierpnia, wioząc do Chin 19 samolotów bombowych, obecnie się omawia.

Z kół politycznych informują, iż wydane ostatnie zarządzenie dotyczące transportu broni i amunicji *nie powinno być traktowane jako zapowiedź zastosowania ustawy o neutralności.* Celem obecnie wydanego zarządzenia jest zmniejszenie możliwości niebezpiecznych incydentów przez stwierdzenie wobez obu stron walczących, że statki rządowe Stanów Zjednoczonych nie zajmują się transportem broni i amunicji i nie mają powodu do krążenia po wodach obu walczących stron. Handel bronią jest wolny i transport może się odbywać statkami prywatnymi. Zarządzenie Roosevelta *nie uznaje stanu wojny na Dalekim Wschodzie.* (PAT)

ZMARŁY PREZYDENT OSWOBODZICIEL CZECHOSŁOWACJI TOMASZ G. MASARYK

Arabowie palestyńscy

żądają pełnej niepodległości

Komitet arabski wysłał do zgromadzenia Ligi Narodów depeszę, protestującą przeciw planowi podziału Palestyny.

Według tej depeszy, Arabowie, zamieszkujący Palestynę od 1300 lat, domagają się sprawiedliwego rozwiązania problemu palestyńskiego, a w szczególności uznania prawa Arabów do zupełnej niepodległości, odrzucenia prób stworzenia narodowego Państwa żydowskiego, wydania zakazu imigracji żydowskiej, zakazu sprzedaży ziemi Żydom, a dalej zawarcia paktu przyjaźni między Arabskim Państwem w Palestynie i W. Brytanią, utrzymania i ochrony miejsc świętych i wreszcie ochrony prawnej dla Żydów i innych mniejszości narodowych. (PAT).

***

W ostatnich czasach wzmogła się działalność arabskiej organizacji terorystycznej, znanej pod nazwą „Czarna Ręka". Kilka osób otrzymało listy z żądaniem okupu pod groźbą zabicia. W miejscowości Chalissa pod Haifą policja urządziła zasadzkę na członków „Czarnej Ręki", którzy jednak, po gwałtownej wymianie strzałów, zbiegli. (PAT).

Walka z terrorem gangsterów

morza Śródziemnego

Przemawiając przez radio na temat układu, zawartego w Nyon, min. Eden przypomniał na wstępie powody, dla których zwołano konferencję w Nyon. Następnie min. Eden scharakteryzował działalność łodzi podwodnych, które zatapiały statki handlowe, jako rodzaj teroru morskiego i gangsterstwa i wyraził przekonanie, że przez zawarcie układu akty korsarstwa ze strony łodzi podwodnych zostały zahamowane.

Na morzu Śródziemnym wprowadzono kontrolę policyjną—zakończył mówca swe przemówienie — i ktokolwiek znowu zechce wstąpić na drogę występku, otrzyma zasłużoną karę.

***

Prezydent Ataturk zwołał posiedzenie parlamentu na 18 b. m. Na porządku dziennym znajdzie się ratyfikacja umowy w Nyon.

Minister Campinchi mianował generalnego inspektora francuskich sił mroskich, wice admirała Esteva szefem sił morskich i lotnictwa morskiego, przeznaczonych do wykonania decyzji, powziętej przez sygnatariuszów układu w Nyon.

We Francji

Po zamachu bombowym

Ścisła kontrola cudzoziemców

Premier Chautemps ,zapytany przez dziennikarzy na temat dochodzenia, prowadzonego w sprawie zamachów na ulicach Presbourg i Baissiere, oświadczył, że śledztwo jest prowadzone z całą energią, pomimo trudności napotykanych ze strony tajemniczych kół, wśród których należy szukać sprawców zamachów.

Rząd nie może zadowolnić się zwykłym przeprowadzeniem dochodzenia i ukaraniem winnych. Wśród milionów cudzoziemców, kórzy znaleźli przytułek we Francji, znajdują się ludzie jaknajbardziej czcigodni. Jest jednakże wielu innych, a są oni niestety bardzo liczni, którzy na terytorium francuskim oddają się działalności poliycznej, przyczym postępowanie ich pozostawia wiele do życzenia.

Minister spraw wewnętrznych wystąpi z inicjatywą nowego ustawodawstwa, które będzie miało przede wszyskim na celu rozciągnięcie ściślejszej kontroli nad cudzoziemcami.

Hitlerowcy w wojnie z polską piosenką

Pracownik walcowni w Dortmundzie, Tomasz Hejducki, z powodu swego pochodzenia polskiego spotkał się z zarzutami majstra i inżyniera.

Wezwany został do szefa walcowni, który oświadczył, że nie może się pogodzić z tym, że Hejducki posyła swego syna do gimnazjum polskiego w Bytomiu i daje mu 8 dni do namysłu, aby syna z gimnazjum wycofał.

W bibliotece polskiej w Altenessen trzej urzędnicy tajnej policji dokonali rewizji. Skonfiskowano dziewięć egzemplarzy „Śpiewnika Polskiego".

„Czystka" w Komsomole

zatacza szersze kręgi

Czystka wśród organizacyj komsomolskich rozwija się.

W Kurskim obwodowym komitecie komsomolskim wykryto „wrogów ludu". Sekretarz komitetu Sztukałow, redaktor „Gazety Komsomolskiej" Żydowski oraz cały szereg funkcjonariuszy komitetu został zwolniony z zajmowanych stanowisk. Zwolnionym grozi aresztowanie. (PAT).

Manewry armii polskiej

(Korespondencja własna specjalnego wysłannika).

ARMIA OBRONĄ NIEPODLEGŁOŚCI.

Bez względu na zmieniające się rządy, Polska od chwili odzyskania niepodległości prowadzi zdecydowanie pokojową politykę. Taka jest bowiem wola całego narodu polskiego i trudno sobie wyobrazić rząd, któryby ważył się postępować wbrew jednomyślnej woli społeczeństwa, którego pokojowe usposobienie znalazła swój wyraz w formule „cudzego nie chcemy, swego nie oddamy".

Atoli zachowanie dobrych stosunków z sąsiadami nie jest zależne wyłącznie od naszej woli, i Polska, wbrew najlepszym swoim intencjom, może zostać wciągnięta w wir działań wojennych. Pomijając już bowiem niektórych naszych sąsiadów, gdzie do władzy doszły czynniki nieobliczalne w swym postępowaniu, jest dziś cały świat jedną beczką prochu, dla której wystarczy najmniejsza iskierka, by wywołać wybuch.

Pomimo więc wielu niezmiernie pilnych potrzeb, Polska dla obrony swej niezawisłości musi mieć armię dostatecznie uzbrojoną i wyekwipowaną według ostatnich wymagań sztuki wojennej.

Stanowisko to znajduje coraz większe zrozumienie w masach i znalazło swój wyraz w jednej z uchwał ostatniego kongresu PPS.

NOWOCZESNA ARMIA.

Kto miał sposobność przyglądania się ostatnim rewiom i defiladom wojskowym, czy to z okazji świąt państwowych, czy chociażby z okazji pobytu w Polsce króla rumuńskiego, ten niewątpliwie musiał stwierdzić znaczny postęp, jaki poczyniła armia polska w ciągu ostatnich paru lat, szczególnie w dziedzinie motoryzacji, lotnictwa i zastosowania radia.

Ostatnie manewry, które odbyły się na bardzo rozległym froncie na terenie Pomorza i po części Poznańskiego, były nie tylko egzaminem z całorocznych prac armii polskiej, lecz miały również pokazać naczelnemu dowództwu, jak też wyglądają w praktycznym zastosowaniu reformy, które w armii wprowadzono.

To też piszący niniejsze wrażenia skwapliwie skorzystał z zaproszenia M. S. Wojskowych i udał się na teren tegorocznych manewrów jesiennych.

ZAŁOŻENIE MANEWRÓW.

Jak zwykle na manewrach, oddziały wojskowe uczestniczący w tych ćwiczeniach podzielone są na dwie armie, niebieską i czerwoną. W tegorocznych manewrach armia czerwona następowała od strony Poznania w kierunku północno-wschodnim, armia niebieska osłaniała Bydgoszcz.

Manewry, będące dla wojska, jak gdyby próbą generalną wojny, poza wieloma innymi okolicznościami, którymi różnią się od prawdziwej wojny, przewidują po za dwie „wrogimi" armiami — jeszcze armię białą. Armię białą stanowią oficerowie sztabowi, przydzieleni do poszczególnych oddziałów zwalczających się armii w charakterze rozjemców. Oni oceniają posunięcia poszczególnych oddziałów, korygują je, dają znak zaprzestania walki, wyznaczają rzekomych rannych i zabitych, a wreszcie rozstrzygają, która strona odniosła zwycięstwo, a która poniosła klęskę.

W skład armii czerwonej wchodziła w tegorocznych manewrach wielka jednostka piechoty oraz wielka jednostka broni pancernej. W skład armii niebieskiej wchodziła wielka jednostka piechoty i wielka jednostka kawalerii.

LUDNOŚĆ CYWILNA.

W spokojne, zaciszne wioski pomorskie, w schludne, żyjące swym uregulowanym życiem, miasteczka pomorskie, po których nie przeszła stopa wojny światowej, wdarł się zgiełk wojenny. W takim Żninie, liczącym cztery i pół tysiąca mieszkańców, gdzie normalnie w samo południe można pośrodku rynku położyć się i wyspać, mając wszelką pewność, że nikt śpiącego nie obudzi, ani skrzywdzi, naraz pojawiły sie nowe twarze. Co chwila przez ulice miasteczka z trzaskiem przejeżdża motocyklista, to znowu przeciąga tabor wojskowy, to przemaszerowuje oddział piechoty, to znowu dudniąc przetoczy bateria artylerii. W hotelach, restauracjach, kawiarniach pokazują się nowe twarze. Oszołomieni mieszkańcy wyglądają z okien, wystawają przed bramami domów i komentują: Widocznie „front" zbliżył się do Żnina.

Podobnie dzieje się w Szubinie, Damasławku, Rogoźnie, Wągrowcu, Gołańczy i szeregu innych miasteczek pomorskich. Wytrącone z normy codziennej, po przejściu pierwszego oszołomienia, rychło dostosowują się do warunków wanewrów wojennych, zwłaszcza... że nikomu żadne niebezpieczeństwo nie grozi.

Stosunek ludności do żołnierza bardzo życzliwy i bardzo przyjazny. W jednej z wiosek, gdzie przez dwie godziny obserwowaliśmy przemarsz oddziałów na pozycje, kobiety z kubełkami biegały do studni po wodę, by nie zabrakło dla żołnierzy wody, gdy za żądają. Gdzieindziej wtykano żołnierzom jabłka, częstowano papierosami, dzieci ofiarowały oficerom kwiaty.

Szczególnie „wysadziła się" Kcynia, gdzie rezydowało kierownictwo ćwiczeń. Niewielkie miasteczko, które za smutnej pamięci czasów zaborczych znało tylko pruskie flagi, a obecnie zna tylko polskie barwy państwowe, przyozdobiło się niczym stolica w wysokie maszty z flagami państwowymi polskimi, oraz w barwy trzech państw, których szefowie sztabu brali udział w manewrach tegorocznych, a więc Estonii, Finlandii i Łotwy.

WYTRWAŁOŚĆ I UŚWIADOMIENIE.

Jakkolwiek manewrom jesiennym daleko do rzeczywistej wojny, to nie są one też operetką, jak by to nie jednemu cywilowi wydawać się mogło, i wymagają od żołnierza znacznego wysiłku fizycznego i umysłowego. Marsze po 70 — 80 kilometarów w ciągu doby, wcale nie należą do rzadkości, a obecny skomplikowany aparat wojenny często stwarza dla prostego szeregowca sytuacje, w których musi sam rozstrzygać. Te trudy wojenne żołnierz polski znosi bez szemrania, z wzorową wytrwałością, a nawet z dużą pogodą ducha. Przez pięć dni pobytu wśród armii nie widzieliśmy ani jednego wypadku łazikowania, maruderstwa czy wymigiwania się. Przeciwnie, zdarzały się wypadki nadmiernej ambicji, kiedy to żołnierz zapominał, że są to tylko manewry i gotów był dosłownie rzucić się na „wroga" w obronie barwy tej armii, w której służył. Taki wypadek obserwowałem na drodze, gdy kolarze, stanowiący straż przednią czerwonych, zetknęli się z kompanią piechoty osłaniającej odwrót niebieskich. Gdyby nie interwencja białego rozjemcy, doszłoby do „draki".

Aura jak gdyby współpracowała z kierownictwem tegorocznych manewrów: dała w ciągu 5 dni całą gamę pogód, od ciepłej słonecznej aż do zimnej z ulewnym deszem. Kierownictwo ćwiczeń mogło więc wypróbować nietylko różne rodzaje broni, lecz również to, jak każdy rodzaj broni funkcjonuje przy różnego rodzaju pogodzie. To też żołnierz pokazał swą wytrwałość, gdy po całonocnym deszczu i pod strumieniami wody leżał okopany w bruździe z karabinem wycelowanym na wroga.

Żołnierz polski świadom jest swej roli kółka w olbrzymim mechanizmie, jakim jest armia polska, i że tylko przy sprawnym działaniu każdego poszczególnego kółka cały mechanizm może dobrze funkcjonować i wykonywać to wielkie zadanie, do którego spełnienia jest powołany.

ROBO.

Przegląd prasy

PROWOKACJE GDAŃSKA

Nowy wyczyn hitlerowców gdańskich w postaci ocenzurowania poczty polskiej u trzech listonoszów wywołał energiczniejszy oddwięk w prasie warszawskiej, niż dotychczasowe prowokacje.

„Gazeta Polska" pisze, że dalsze kontynuowanie podobnej polityki może się „ujemnie odbić na dobrosąsiedzkich stosunkach między Polską i Niemcami".

„Czas" również zaznacza, że postępowanie Gdańska może zamącić „dobre stosunki" Polski z Niemcami.

„A.B.C." woła:

„Sytuacja jest jasna. Albo Polska otrzyma natychmiast należytą satysfakcję, albo będzie zmuszona uderzyć pięścią w stół, czy też uderzyć — jeszcze mocniej".

Nie trzeba uderzać pięścią w stół, ani jeszcze mocniej, tylko przywrócić w Gdańsku konstytucję, formalnie wciąż obowiązującą. Gdyby nie dopuszczono do łamania konstytucji, toby nie doszło do prześladowania Polaków. Ale pisma, oburzające się na władze gdańskie, i teraz jeszcze nie chcą uznać tej prostej i oczywistej prawdy, lecz powołują się na umowę polsko-gdańską z r. 1921, jak gdyby hitlerowcy szanowali jakąkolwiek umowę. Przywrócić konstytucję — oto hasło jedyne, zdolne wyrwać Gdańsk ze szponów hitlerowskich, a tym samym zapewnić wolność wszystkim jego mieszkańcom!

HITLER IM DOGODZIŁ!

Pożegnalna mowa Hitlera w Norymberdze, skierowana przeciw komunistom, Rosji i Żydom, spodobała się — rzecz jasna — naszym endekom.

„Warszawski Dziennik Narodowy" pasuje Hitlera na „führera" antysemityzmu światowego i spodziewa się nawet, że walka z Żydami przyniesie „współpracę pokojową" nacjonalizmów:

„Narody zaczynają przecierać oczy, zaczynają dostrzegać realną rzeczywistość i przybierać zaczepną postawę wobec sił, które je niszczyły. Jeśli proces ten potrwa dłużej, oblicze świata zmieni się do nie poznania i mimo wzrostu zrozumienia realnych interesów narodowych, kto wie czy nie łatwiej będzie ułożyć współżycie państw na zasadach współpracy pokojowej".

Jest to mydlenie oczu. Dla Hitlera straszak żydowski jest tylko dywersją dla jego *celów zaborczych i dyktatury jego kliki.* Endecy albo są naiwni, biorąc plewy antysemickie za ziarno „pokojowego nacjonalizmu", albo świadomie idą na rękę celom hitleryzmu.

„PROGRAMOWY" CAT

P. Cat-Mackiewicz rozszerzył swą ofensywę i domaga się już ustąpienia całego Rządu z premierem włącznie. Wyraża nadzieję, że Sejm już na pierwszym posiedzeniu sesji najbliższej zażąda ustąpienia Rządu.

Cóż znowu ukąsiło p. Cata?

Otóż oskarża Rząd o to, że nie przestrzega konstytucji, że nie ma programu, że nie potrafi rozwiązać ani sprawy obrony narodowej, ani bezrobocia. Zarzuty słuszne. Ale zapytujemy p. Cata: który to rząd „sanacyjny" miał program, który z nich walczył skutecznie z bezrobociem, który liczył się z konstytucją?

P. Cat potrafi być i „konstytucyjny" i „programowy", gdy interesy obszarników kresowych tego wymagają.

ECHA STRAJKU CHŁOPSKIEGO

Teraz dopiero prasa, stojąca zdala od ruchu chłopskiego, rozpisuje się o strajku chłopskim, o którym prasa ludowców nie może napisać tego co wie i myśli.

Sanacyjna „Iskra" pisze:

„Fakt pozostaje faktem. Masy na rozkaz ruszyły".

„Naród i Państwo", organ „Naprawiaczy" przeprowadza smutny bilans polityki dotychczasowej:

„Należałoby mniemać, że w zakresie programowego wypełnienia postulatu, by nie mniejszość, ale większość była u nas Narodem, od roku 1920 nie tylko nie postąpiliśmy naprzód, lecz raczej cofnęliśmy się wstecz. Nie umieliśmy należycie rozwiązać żadnego z dwóch podstawowych elementów tego zagadnienia. A więc nie potrafiliśmy poprowadzić polityki społecznogospodarczej Państwa po tej linii, by chłop miał pełne poczucie, że jego potrzeby, jego prawo, jego siła liczebna i jakościowa jest zawsze w sposób należyty przez Państwo doceniona i chroniona".

„Przegląd Katolicki" z uznaniem wyraża się o zachowaniu chłopów:

„Toć nawet tak zwany „sanacyjny" chłop w okolicy, w której piszący te słowa mógł z bliska śledzić przebieg ruchu, w każdym razie nie przeciwstawia się i odnosił się wyraźnie pozytywnie do akcji, którą powinien był zdecydowanie zwalczać, o ile swe przekonania partyjne chciał brać na serio. Lecz poczucie solidarności chłopskiej jest silniejsze, niż antagonizmy partyjne. Z uznaniem trzeba też stwierdzić, że chodzi tu o takie cenne podstawy, jak przywiązanie do przewódców, kult dla praworządności, a nawet — co już wyda się dziwne—wierność dla Państwa i Kościoła.

...Chodzi o to odróżnianie rządu i państwa, policji i armii, świadczące o dużym wyrobieniu. Świadczy o nim lepiej jeszcze dążność do unikania gwałtów, i twarda na ogół dyscyplina, jaką sobie chłopi potrafili nałożyć".

B.

Jeszcze jedna wojna zagraża

Powodem zatargu—znaczek pocztowy

Wobec wymiany ostrych not pomiędzy Rządami Hondurasu i Nikaragui, zachodzi obawa konfliktu zbrojnego pomiędzy tymi państwami. Powodem naprężenia stosunków była emisja znaczków pocztowych Nikaragui z mapą tego kraju, na której figuruje część terytorium Hondurasu jako „terytorium sporne". Rząd Hondurasu zażądał wycofania z obiegu wzmiankowanych znaczków pocztowych, lecz Rząd Nikaragui żądaniu temu odmówił. W Tegucigalpa dokonano napadu na poselstwo Nikaragui. W obu krajach odbywają się burzliwe manifestacje i prasa wzywa Rządy do wytrwania na zajętym stanowisku. W Nikaragui odbywają się zbiórki publiczne na fundusz wojskowy i umocnienie sił zbrojnych. (PAT.).

Przeciw uznaniu gen. Franco

Według informacyj, otrzymanych przez departament stanu, Argentyna i Chile odpowiedzą w najbliższej przyszłości odmownie na propozycję Urugwaju, dotyczącą uznania Rządu gen. Franco.

Również Kuba odpowiedzieć ma odmownie na propozycję przyznania gen. Franco praw strony wojującej. Rząd kubański pragnie w dalszym ciągu utrzymać tradycyjne dobre stosunki z Rządem Hiszpanii. (PAT).

Delegat Chin apeluje do Ligi Narodów

Na plenarnym zgromadzeniu Ligi Narodów zabrał głos delegat chiński Wellington Koo, występując przeciwko agresji, której ofiarą od dwóch miesięcy są ze strony Japonii Chiny północne i Szanghaj. Chiny były zmuszone do zbrojnego oporu. Japończycy nadużywają koncesję międzynarodową jako podstawę działań wojennych w Szanghaju.

Delegat chiński wystąpił przeciwko argumentom, na jakie powołuje się Japonia, by usprawiedliwić swą akcję: przeludnienie i brak surowców. Chiny niejednokrotnie wyrażały gotowość do współpracy gospodarczej z Japonią, ale przyjazne zamiary Chin zawsze spotykały się z nieprzychylną polityką japońską. Dąży ona do wyeliminowania Europy i Ameryki z ich posiadłości azjatyckich, zdaniem delegata chińskiego. Istnieje związek pomiędzy sytuacją na Dalekim Wschodzie a sytuacją europejską. Delegat chiński domaga się rozpatrzenia sprawy przez Zgromadzenie Ligi Narodów, lub przekazania jej komitetowi doradczemu.

Komisja rozbrojeniowa

Plenarne zgromadzenie Ligi postanowiło wyłonić komisję do spraw rozbrojenia.

Przedstawiciel Węgier oświadczył, iż wstrzymuje się od udziału w pracach tej komisji. (PAT)

Słynna kopia obrazu częstochowskiego odnaleziona?

„Lidove Noviny" donoszą, że pewien dziennikarz wiedeński, bawiąc z wizytą u swego przyjaciela w Vojtanowie koło Franciszkowych Lazni, znalazł u niego słynną kopią obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, która z klasztoru Jasnogórskiego zginęła w roku 1815 w czasie odwrotu wojsk napoleońskich.

Kopię tę miał ofiarować jakiś zagraniczny arystokrata swemu staremu służącemu, który był przodkiem obecnego posiadacza.

Odkrywca twierdzi, że znaleziona przez niego kopia jest autentyczną i jakoby posiada udawadniające to dokumenty.

Powrót wojsk

W WARSZAWIE.

W dniu wczorajszym Warszawa witała uroczyście oddziały garnizonu warszawskiego, wracające z manewrów. Oddziały, powitane u bram triumfalnych, ustawionych na placu Narutowicza i przy ul. Zakroczymskiej, przeciągnęły ulicami miasta, witane przez ludność

Na placu Teatralnym przywitał oddziały prezydent miasta Starzyński, po czym żołnierze otrzymali posiłek, a następnie — na estradzie, ustawionej przed gmachem opery, odbyły się atrakcje taneczno-muzyczne.

W BYDGOSZCZY.

Również Bydgoszcz bardzo uroczyście przyjmowała w środę powracające z manewrów oddziały wojska. Miasto było uroczyście przyozdobione. Wielkie tłumy publiczność asystowała 5-cio godzinnej defiladzie oddziałów wojskowych. Defilowało 50.000 żołnierzy i 3.500 maszyn.

„Królowe" piękności łupem handlarzy żywym towarem

„Petit Parisien" przynosi szczegóły wykrycia w Nicei afery handlu żywym towarem, który prowadziła na dużą skalę grupa Korsykańczyków, operując na terenie Francji i innych krajów europejskich.

Handlarze żywym towarem szczególnie interesowali się uczestniczkami konkursów piękności, organizowanych w różnych krajach. Zgłaszali się oni po zakończeniu konkursów do odznaczonych piękności z propozycjami świetnych posad w różnych magazynach mód i wywozili je na Korsykę.

Dziewczęta zostawały na nieznanym terenie bez żadnych środków do życia zdane na łaskę i niełaskę handlarzy.

Policja wpadła na trop bandy dzięki temu przede wszystkim, że w stosunku do kilku uczestniczek ostatniego konkursu piękności w Nicei handlarze, proponujący rzekome posady, zastrzegali się bardzo energicznie, aby dziewczęta nie wspominały o tej sprawie swoim rodzicom. (PAT)

Choroba pisarza hinduskiego

„Le Petit Parisien" donosi, że wielki pisarz hinduski Rabindranath Tagore jest b. poważnie chory. Stan jego jest tak ciężki, iż chory od 48 godzin stracił przytomność i nie poznaje nikogo z otoczenia. Rabindranath Tagore przebywa w Bengalu.

Pokwitowania

Do dyspozycji Centralnej Komisji Zw. Zawodowych w myśl wezwania z dnia 14.8 1936 r.

Zebrane w dniu pogrzebu tow. Bernfelda zł. 15.65.

Na pomoc ofiarom faszyzmu

Federacja emigrantów polskich we Francji — Paryż zł. 150.

Stan pogody

Przewidywany przebieg pogody w dniu 16 b. m.:

Po krótkotrwałych rozpogodzeniach ponowny wzrost zachmurzenia i miejscami drobne deszcze. Temperatura bez większych zmian. Najpierw umiarkowane wiatry zachodnie, potem południowo - zachodnie i południowe, a w górach halny.

Zagadnienie nowych wyborów

Poglądy i teorie bardzo... oryginalne

Gdy p.p. gen. Galica i mec. Browiński powiadomili kilkanaście dni temu Polskę, że „Ozon" zamierza przystąpić do zmiany ordynacji wyborczej, — w pewnych kołach „sanacyjnych" i w pewnych kołach „narodowych" zapanowała niejaka konsternacja. Zrobiono taką minę, że ni stąd ni zowąd dachówka zwaliła się na głowę spokojnego przechodnia. W pierwszej chwili zaczęto dawać delikatnie do zrozumienia, że p. gen. Galica „wyrwał się" poprostu na własną rękę. P. Koc przebywał w Monte Cattini, „pod tonią Włoch błękitną", a p. Galica tworzył „fakty dokonane". Co do mnie, — nie dawałem wiary tym pogłoskom. Jakże to? w organizacji „hierarchicznej", opartej o „rozkazodawstwo",—raptem ktoś „wyrywa się" na własną rękę? chyba niemożliwe! Wprawdzie jeden z kierowników „ozonowego" sektoru młodzieżowego wybił na własną rękę szybę w sklepie żydowskim, ale to drobne nieporozumienie porządkowo - policyjne. Nie dawałem więc wiary onym pogłoskom. I słusznie. Albowiem po godzinach niewielu wystąpiła na scenę teoria zgoła odmienna, wystylizowana według starego dowcipu krakowskiego, skierowanego pod adresem naczelnego organu konserwatystów polskich:

„Czas" ma czas.

***

I powiedziano nam ze strony „narodowej":

„moi panowie! cóż wy ciągle: ordynacja i ordynacja! *trzeba zmienić konstytucję!* Bo inaczej nie sposób powołać do życia odrębnej kurii żydowskiej".

Innemi słowy (trzeba przecie nauczyć się rozumować logicznie) prasa „narodowa" stawia sprawę tak:

1) niech Sejm **obecny** i Senat **obecny** (innych wszak nie ma; nieprawdaż?) zmienią Konstytucję w sensie uprawnienia odrębnej kurii żydowskiej;

2) wtedy, prosimy bardzo; mogą być nawet wybory, ewentualnie z udziałem „pikiet narodowych".

O ile się nie mylę, „sanator" najzagorzalszy nie ofiarowywał dotychczas **obecnym** Sejmowi i Senatowi tak ogromnych kredytów moralnych. Mają **dzisiejsi** p.p. posłowie i senatorowie podjąć się zadania **zmiany Konstytucji?** No, proszę... Mała rzecz!.. Otrzymują mandat odnośny z rąk samego Stronnictwa Narodowego!?...

***

A powiedziano nam ze strony konserwatywno - „sanacyjnej":

„moi panowie! Wybory? owszem, owszem; zmiana ordynacji wyborczej? naturalnie, naturalnie; tylko... my jeszcze nie gotowi..."

Przetłumaczę na język prosty wywody zawikłane, pełne przerozmaitego mędrkowania:

„Kochana Polsko! poczekaj z tymi wyborami, bo my, pp. X, Y i Z. nie zdążyliśmy, jak dotąd — wśród nawału innych zajęć, z powodu wywczasów letnich i t. d., i t. p. przygotować naszego planu odbudowy Ojczyzny, nie zdążyliśmy siebie zorganizować, nie zdążyliśmy siebie skonsolidować, nie zdążyliśmy siebie usprawnić".

Więc zaczekaj, Kochana Polsko! Nie ma gwałtu. Trochę tam przykrego zamieszania po wsiach małopolskich. Strajk krakowski i strajk tarnowski — przejawy demagogii i przemyślnej gry P. P. S., obliczonej na kaptowanie ludowców. Ale bądź spokojna, kochana Polsko! nie ma gwałtu! Panowie X. Y. i Z., pochłonięci mnóstwem prac postronnych, **nie zdążyli jeszcze,** niebożęta! Ani planu nie opracowali, ani siebie samych nie skonsolidowali. I dlatego... **należy czekać.**

***

Kpili ludzie swego czasu w Krakowie, że

„Czas" ma czas.

Kpiny — kpinami. Niemniej takie postawienie zagadnienia, jakie produkuje opinii publicznej część prasy umiarkowanie „sanacyjnej" zasługuje na ocenę bardzo ostrą: przecie to jest

arogancki cynizm.

Z jakiej dobrej racji **Polska ma czekać** aż panowie zechcecie łaskawie zamienić swoją „dekompozycję" na „konsolidację"?

Kto Was wie?

Może przypadnie Wam do gustu „konsolidować się" jeszcze pięćdziesiąt lat?

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Gdy faszyzm szturmuje świat

Dokumenty o tragedii Hiszpanii

OD REDAKCJI.

Zamieszczamy dziś dalsze zestawienie dokumentów, które przygotować zechciał Edward Boyé. Dają one już ostateczną — mamy wrażenie — charakterystykę tragedii hiszpańskiej.

DO WIELKIEJ BRYTANII.

Znakomity profesor prawa międzynarodowego Usua tak mówił na Kongresie Partii Pracy brytyjskiej:

„Wielu Anglików nie życzy sobie zwycięstwa zbuntowanych, ponieważ zdają sobie oni doskonale sprawę z międzynarodowych konsekwencyj, jakie pociągnęłoby za sobą wprowadzenie w Hiszpanii ustroju faszystowskiego, niewolniczo zależnego od Niemiec i Włoch.

Anglicy ci nie życzą sobie jednak również zwycięstwa Rządu „Frontu Ludowego", ponieważ obawiają się, że pociągnęłoby to za sobą anarchię i chaos.

Niechże Anglicy wreszcie mylić się przestaną! Zwycięstwo kasty militarnej — to nie spokój i ład, lecz wojna domowa w permanencji. Natomiast zwycięstwo Rządu — to zwycięstwo ustroju demokratycznego i sprawiedliwości społecznej nad czarnymi siłami opresji i awanturnictwem militarnym.

Rząd republiki zwycięży bez wątpienia. Stoi za nim lud hiszpański, podczas gdy Franco rozporządza tylko Maurami i obcymi najmitami. Jeżeli jednak państwa demokratyczne będą nadal bojkotowały Hiszpanię, wojna domowa przeciągnie się na długie lata, aby gromadzi ćtrupy i ruiny i zwiększać gorycz w duszy osamotnionego narodu hiszpańskiego.

Proszę nie zapominać, że my, Hiszpanie, walczymy nie tylko z obcym najazdem o całość naszego terytorium, lecz także o wolność dla wszystkich narodów świata".

„CZERWONI" KATOLICY I „CZERWONI" PROTESTANCI.

(Prezydent kraju Basków—Euzkai — przywódca narodowo - katolickiej partii baskijskiej na początku rebelii, dn. 4 października 1936 roku wygłosił w parlamencie Rzeczypospolitej mowę następującą:

„Podkreślam dzisiaj raz jeszcze z naciskiem, że całym sercem łączymy się z wami, aby walczyć wspólnie z faszyzmem międzynarodowym i że czynimy to tylko w imię naszych chrześcijańskich i katolickich przekonań. Liczcie na nas zawsze; cokolwiek się stanie, pozostaniemy przy waszym boku. Chrystus nie wybrał noża, ani bagnetu, aby zdobyć świat. W waszym ruchu ludowym nie ma nic, coby nas przerażać mogło. Zdajemy sobie doskonale sprawę ze słuszności waszych idej. Czy lud, który powstał, uczynił to w imieniu utopii? Z pewnością nie! Lud ten walczy z entuzjazmem, domagając się odrodzenia zgniłego społeczeństwa. Nasz ruch chrześcijański usprawiedliwia postęp społeczny. Idziemy wraz z ludem, pochodzimy z ludu, tak jak Chrystus szedł z ludem i z ludu pochodził, dlatego też wraz z Chrystusem i ludem, stajemy przy was, gotowi do walki..."

***

(Angel Ossorio y Gallardo, b. minister monarchii hiszpańskiej, jeden z największych katolickich pisarzy hiszpańskich, przywódca i założyciel partii chrześcijańsko-społecznej, ambasador Republiki hiszpańskiej we Francji, wygłosił dn. 10 list. 1936 odczyt w Paryżu).

„...Niejednokrotnie mówi się o rebeliantach, że są oni „obrońcami religii". Religii? Przy pomocy Maurów? Jeżeliby zatriumfowało ich prawodawstwo z XV-go wieku — doczekalibyśmy się prześladowania Żydów — ach, to jeszcze nie byłoby oryginalne — potym zaś protestantów, socjalistów i liberałów.

Zapomniałem dodać, że jestem liberałem. Rozumiem, że w 1936 roku słowo to brzmi dziwnie, tym nie mniej nie mogę mu zaprzeczyć. Proszę mi pozwolić, abym w obliczu fenomenu wojny, powiedział kilka słów o sobie. Czy ja, katolik i obrońca wolności sumienia, mogłem stanąć po stronie faszyzmu, negującego wszelką indywidualną swobodę? Dziennikarze pytają się mnie często: Jak to? pan — katolik i konserwatysta opowiada się za rządem dzisiejszym? To bardzo proste! Dlatego, że ci ludzie, ci... czerwoni mają po swej stronie słuszność, sprawiedliwość i prawo, dlatego, że padli ofiarą straszliwej, niepojętej wprost zdrady..."

***

(Ksiądz Gercia Moroles pisze w swej broszurze: „Hiszpania, która się budzi".

Ach, ileż bólu, ile łez, ile krwi kosztuje to „obudzenie Hiszpanii", pragnąłbym, aby głos mój stał się grzmotem, aby wszystkie narody cudzoziemskie dowiedziały się o zbrodniach, popełnianych na narodzie hiszpańskim. „Hiszpania, która się budzi". Szaleńcy militaryzmu, wychowani w Akademiach wojskowych. Księża-barbarzyńcy, którzy żyją w konkubinacie, którzy nie wierzą w Chrystusa i którzy odprawiają msze, aby otrzymywać pieniądze, ludzie ogłupiali, fanatyczni, brutalni, uważający, że ich Bogiem jest Bóg Maurów i cudzoziemskiego legionu, czyli tych wszystkich, którzy nie mają żadnej miłości dla Hiszpanii, którzy mordują nas, gdy zdrajcy płacą im za to...

...Hiszpania ludowa nie jest już ciemną. Umie czytać i pisać. Hiszpania ludowa ma więcej inteligencji i myśli, niż ta ohydna, burżuazyjna Hiszpania, któraby pragnęła na naszej ruinie zbudować nową giełdę kapitalizmu.

Wszystko zło przeminie jednak, jak przemijają ciężkie gradowe chmury. W górę serca! Triumf stanie się naszym udziałem. Spieszmy wszyscy na pomoc naszej ukochanej, naszej ludowej Hiszpanii..."

***

Gmina protestancka w Madrycie ogłosiła dn. 7 .V 37 dokument następujący:

„Protestanci Madrytu nie należący do żadnej partii politycznej sądzą, że obowiązkiem ich jest zwrócić uwagę całego świata na prześladowania duchowieństwa protestanckiego ze strony faszystów hiszpańskich.

Na początku sierpnia ub. roku rebelianci podpalili kościół protestancki w Saragosie. Pastor Beniamin Heros po kilkumiesięcznym pobycie w więzieniu został skazany na śmierć. Sześćdziesięciu księży-faszystów pragnęło asystować przy egzekucji „heretyka". W ostatniej chwili konsul niemiecki nie dopuścił do wykonania wyroku śmierci. Dzięki niemu pastor Horas mógł wyjechać do Francji.

W Granadzie faszyści rozstrzelali pastora José Garcia Fernandeza, Saladora, Iniguera, oraz jego żonę. Ksiądz-pastor Samuel Palungue do dziś dnia znajduje się w więzieniu, jeżeli wogóle jeszcze żyje. W San Fernando rozstrzelano pastora Miguelo Beance w obecności jego matki i wielu protestantów dla „odstraszającego dla heretyków przykładu".

W Ibanezando, Miada, Santa Amelia rozstrzelano wszystkich miejscowych protestantów.

Klęska Rządu republikańskiego, powołanego legalnie, pociągnęłaby za sobą całkowitą ruinę protestantyzmu hiszpańskiego, drogą systematycznych prześladowań i odrodzenia auto-da-fe".

Gdynia

Wielkie zgromadzenie i zbiorowy protest

robotników portowych przeciwko projektowi nowej ustawy portowej

Zapowiedź zmian ustawodawstwa portowego wywołała, jak już pisaliśmy wczoraj, zrozumiałe zainteresowanie w kołach robotniczych Gdyni.

Projekt nowej ustawy spełnia bowiem wszystkie postulaty „sfer gospodarczych", z których najważniejszy, a dla robotników portowych najboleśniejszy, *to zniesienie Portowego Biura Pośrednictwa Pracy i zniesienie kolejności zapośredniczania do pracy.*

W dotychczasowym ustawodawstwie pracodawcą robotników było Biuro Pośrednictwa. Biuro prowadziło i prowadzi rejestr robotników, biuro przyjmuje zgłoszenia do pracy, a kierując się zasadą *kolejności,* równomiernie dzieli tą pracę między robotników portowych.

Pracodawcy - ekspedytorzy — od chwili mianowania tej instytucji, zajęli zdecydowanie wrogie wobec niej stanowisko, zarzucając ustawodawcy zbyt „lądowe" nastawienie do spraw portu i „nienależyte ocenianie ważności zagadnienia robotniczego dla życia portu". W walce przeciwko Pośrednictwu Pracy i o zniesienie kolejnego zapośredniczania do pracy, pracodawcy wysuwali i wysuwają argument, że jest to coś zgoła „nowego", nieznanego w ustawodawstwie „lądowym", bo na tym „lądowym" odcinku pracodawca ma wolną rękę w przyjmowaniu i zwalnianiu robotników, pracodawca jednostronnie zawiera i rozwiązuje stosunek pracy i przy umowie o pracę *nie pośredniczy* i robotników *nie narzuca* Urząd Pośrednictwa Pracy.

Kłamstwo! Bo pracodawca musi zgłosić w Pośr. Pracy *wolne miejsce* i zawiera umowę o pracę z robotnikiem, posiadającym legitymację Funduszu Pracy i przez Pośrednictwo kierowanym.

Zarzut niesłuszny i argument odparty, wobec wyraźnych przepisów ustawy, które mają zastosowanie w stosunku do *wszystkich* robotników na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej. Nieprawdziwym jest tedy zarzut, jakoby Gdynia była „upośledzona nie tylko w odniesieniu do innych portów, lecz i do terenu całej Polski".

Jeżeli panowie ekspedytorzy portowi, jako pracodawcy, zazdrosnym okiem patrzą na swych kolegów z „lądu", nie widzimy przeszkód i trudności, ażeby ustawodawstwo lądowe przenieść na teren portu. Prosimy bardzo. Tylko panowie ekspedytorzy dajcie robotnikowi portowemu wszystkie dobrodziejstwa z jakich korzystają robotnicy lądowi. *Zagwarantujcie robotnikowi minimalny zarobek dzienny, oznaczcie początek i koniec pracy, a przedmiot sporu odpadnie.*

Sami widzicie niedorzeczność takiego „lądowego" podejścia do sprawy i dlatego posługujecie się chwytami polemicznymi, które zaciemniają problem robotnika portowego i stosunki pracy w porcie, a władzę i opinię publiczną świadomie okłamujecie.

Słynna instrukcja p. Biesiekierskiego, wydana w r. 1934 z pogwałceniem ustawy, spełniła wasze życzenia. Robotnicy zareagowali na nią walką. Był strajk, były ofiary. Projekt nowej ustawy jest, niestety, usankcjonowaniem owej instrukcji z r. 1934.

Do starych a odpartych argumentów, nowe nie przybyły.

Znowu szantażujecie władze państwowe i prowokujecie robotników.

Robotnika, którego nam zazdrości cały świat, robotnika, który bije rekord wydajności pracy, nazywacie robotnikiem złym i niedołężnym!

Projekt ustawy poprzedziła kampania prasowa. Od „Gazety Polskiej" poprzez „Warszawski Dziennik Narodowy" aż do „Depeszy" i „Kuriera Polskiego" rozciągnął się front walki.

Te wszystkie „patriotyczne" artykuły mające rzekomo „dobro" portu na celu, inspirowała ręka gdyńskich ekspedytorów.

Robotnicy dali odpowiedź masowym protestem, jaki znalazł ujście w zgromadzeniu niedzielnym w Gdyni. Około dwóch tysięcy robotników portowych uchwaliło rezolucję następującą:

„Zgromadzeni, na protestacyjnym zgromadzeniu, robotnicy portowi, po zapoznaniu się z projektem ustawy o robotnikach portowych protestują jak najostrzej przeciwko zamachowi na dotychczasowe zdobycze i prawa robotników portowych.

Domagają się wycofania projektu i opracowania nowego, przy udziale i współpracy przedstawicieli Zw. Zaw. Transportowców i uwzględnienia postulatów, jakie Z.Z.T., złożył na ręce p. Klotta, przewodniczącego Komisji Międzyministerialnej, która w roku ubiegłym badała stosunki pracy w porcie.

W szczególności zgromadzeni oświadczają, że nie dopuszczą do zniesienia Biura Portowego Pośrednictwa Pracy i obalenia zasady zapośredniczania do pracy przez Biuro i w kolejności zgłoszeń.

W skład komisji kwalifikacyjnej muszą wejść przedstawiciele robotników z wyboru, a nie z nominacji.

Robotnicy żądają przyznania urlopów w wysokości jaką przewiduje ustawa dla robotników lądowych, tj. 8 dni po roku (obecnie 3 dni) i 15 dni po trzech latach pracy (obecnie 6 dni);

ustanowienie lekarskiej komisji odwoławczej w składzie lekarza miejskiego, lekarza Ubezpieczalni Społecznej i lekarza z wyboru dla rozpatrywania odwołań od orzeczenia lekarza portowego".

KAZIMIERZ RUSINEK.

Promotorzy rasizmu

W niedzielę ubiegłą odbyło się w Łodzi walne zebranie lekarzy obwodu łódzkiego, na którym OLBRZYMIĄ WIĘKSZOŚCIĄ odrzucony został wniosek grupy endeckiej o wprowadzeniu „paragrafu aryjskiego" do statutu Zw. Lekarzy Rzeczypospolitej Polskiej. Wniosek endecki uzyskał tylko 78 podpisów na ogólną liczbę ok. 500 lekarzy obwodu łódzkiego.

Należy podkreślić, że wśród 78 lekarzy, propagujących idee norymberskie na gruncie polskim, znalazło się aż 6 lekarzy spośród kierowników szpitali i zakładów Ubezpieczalni łódzkiej, 6 lekarzy-kierowników i ordynatorów różnych instytucyj Zarządu Miejskiego, urzędowy lekarz powiatu łódzkiego oraz szereg lekarzy praktykujących w instytucjach państwowych.

Jak wynika z powyższego, rozmaite „reformy" i „usprawnienia" tudzież rządy komisarskie w Magistracie i Ubezpieczalni Społecznej stwarzają nader podatne warunki do rozwoju coraz agresywniejszego bakcylu hitleryzmu nawet w środowisku lekarskim.

r.

W dn. 26 września

Zlot naszej młodzieży w Warszawie

Treść układu w Nyon

Każda łódź korsarska

będzie atakowana i niszczona

Podpisany przez przedstawicieli dziewięciu mocarstw układ w Nyon w najważniejszych punktach brzmi jak następuje:

Zważywszy, iż w związku z konfliktem hiszpańskim na Morzu Śródziemnym powtarzały się ataki łodzi podwodnych przeciwko okrętom handlowym, nie należącym do żadnej ze stron walczących w Hiszpanii, mocarstwa, biorące udział w konferencji w Nyon, polecą swym siłom morskim, by rozwijały działalność w celu zapewnienia ochrony **wszystkich okrętów handlowych nie należących do żadnej ze stron walczących w Hiszpanii.** Każda łódź podwodna, która zaatakowałaby statek handlowy w sposób sprzeczny z zasadami prawa międzynarodowego, **będzie kontraktowana i jeżeli to będzie możliwe zostanie zniszczona.** Postanowienie to będzie stosowało się do wszystkich łodzi podwodnych, które dopuściłyby się ataku lub zostały spotkane w pobliżu miejsca, gdzie został zaatakowany statek, nie należący do żadnej ze stron walczących. W podobny sposób byłaby traktowana również łódź podwodna, gdyby okoliczności w jakich została spotkana pozwalały przypuszczać, iż **była sprawcą na paści.**

W zachodniej części Morza Śródziemnego oraz w pobliżu Malty z wyjątkiem strefy tyrreńskiej (obszar morza pomiędzy Korsyką, Sardynią, Sycylią i półwyspem Apenińskim), wykonywanie kontroli na pełnym morzu i na wodach terytorialnych, będzie należało do floty brytyjskiej i francuskiej. We wschodniej części Morza Śródziemnego wykonanie postanowień układu w Nyon na wodach terytorialnych będzie należało do zainteresowanych odnośnych Rządów. Na pełnym morzu z wyjątkiem Morza Adriatyckiego ochrona będzie powierzona flotom brytyjskiej i francuskiej.

Mocarstwa biorące udział w układzie zgadzają się ograniczyć używania swych łodzi podwodnych na Morzu Śródziemnym. Będą one mogły krążyć na Morzu Śródziemnym po zawiadomieniu innych mocarstw, biorących udział w układzie oraz będą płynęły na powierzchni i będzie im towarzyszył inny okręt wojenny.

Przemówienie Marsz. Śmigłego-Rydza w Bydgoszczy

W Bydgoszczy, w związku z zakończeniem manewrów oraz nadaniem marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi obywatelstwa honorowego m. Bydgoszczy, odbył się raut, urządzony staraniem miejscowego społeczeństwa.

Marszałek Śmigły-Rydz wygłosił przemówienie, w którym podkreślił głębokie więzy jedności między społeczeństwem a armią i stwierdził, że uroczystość jest manifestacją tej jedności.

Chiny w płomieniach

Gwałtowne boje o każdą piędź ziemi

Wojska chińskie, jak donosi Reuter weszły do Kałganu. Według późniejszych wiadomości jednakże, po gwałtownym japońskim kotrataku wojska chińskie wycofały się z miasta. Ostatnie wiadomości stwierdzają, że wojska chińskie opuściły Tatung, ważny punkt kolejowy w północnej części prowincji Szansi.

***

Przedstawiciel chińskiej kwatery głównej oświadczył dziennikarzom, że pod Liuho i Lotien sytuacja jest bez zmiany. Gwałtowne walki toczą się w okolicy Yung-Pan-Czao. Niektóre miejscowości przeszło dziesięć razy przechodziły z rąk do rąk. Ataki japońskie odparto na północ od Kiang Wan i w pobliżu Manczang. Odwrót wojsk chińskich nie jest ogólny. Wycofały się jedynie oddziały, które zajmowały najbardziej wysunięte pozycje pomiędzy Yang-Tse-Pu i Wusungiem.

Depesze, nadchodzące z Szanghaju do Tokio, donoszą, że oddziały korpusu japońskiego, poparte przez artylerię morską, rozpoczęły generalne natarcie na stanowiska chińskie pod KiangUan na połowie drogi pomiędzy Wusung a dworcem północnym. O godz. 9 zdobyta została „Szkoła dziewcząt - patriotek“, położona na północ od parku Hong-Kiu, a zaciekle broniona przez oddziały chińskie od trzech tygodni.

WOJSKA CHIŃSKIE ODSTĘPUJĄ NA LINIĘ OBRONY.

Korespondent Havasa donosi, że odwrót strategiczny wojsk chińskich podjęty jest na całym froncie pomiędzy Jang-Czang i Jang-Tse-Pu. Jak się zdaje, Chińczycy utworzą pierwszą linię obronną, opierając lewe skrzydło na Pao-Tse-Cziao.

Wojska japońskie posuwają się naprzód bardzo wolno, nie zachowując kontaktu z Chińczykami, zwłaszcza na północ od Jang-Tse Pu, gdzie obecne pozycje obu stron walczących nie są zbudowane wzdłuż linii ściśle określonej.

***

Władze wojskowe w Kantonie zatopiły przy ujściu rzeki Czu-Kiang kilka statków wyładowanych cementem oraz liczne pontony, celem uniemożliwienia dostępu okrętom japońskim.

Włochy wobec układu w Nyon

W Rzymie ogłoszono komunikat w sprawie odpowiedzi na propozycje anglo - francuskie w sprawie układu w Nyon oraz wykonania kontroli przez Włochy na morzu.

Rząd włoski porozumiewawszy się z Rządem Rzeszy niemieckiej odpowiedział notą, wskazującą, co następuje.

Sytuacja, któraby z tego wynikała, JEST DLA WŁOCH NIE DO PRZYJĘCIA. Włoskie żywotne interesy na Morzu Śródziemnym i fakt wielkiego ożywienia i ruchu na włoskich liniach komunikacyjnych wyrażają się w żądaniu, by Włochy znalazły się w prawach równości z jakimkolwiek innym mocarstwem w jakiejkolwiek strefie Morza Śródziemnego.

***

Włoskie koła prasowe komentując tekst noty włoskiej uważają, że należy ją traktować jako odpowiedź, wyjaśniającą zastrzeżenia Włoch wobec uchwał, powziętych w Nyon, a w żadnym razie, nie jako ich bezwarunkowe odrzucenie.

Komisja Ligi Narodów

aprobuje zasady podziału Palestyny

Rada Ligi Narodów wpisała na porządek dzienny swych obrad apel, zgłoszony przez Rząd chiński i przystąpiła do sprawy palestyńskiej.

Min. Eden domaga się, by Rząd brytyjski został upoważniony do opracowania szczegółowego planu podziału Palestyny, jeżeli to będzie możliwe wespół z przedstawicielami ludności żydowskiej i arabskiej. Rząd brytyjski przewiduje mianowanie specjalnej misji, która odwiedziłaby Palestynę.

Ograniczenie imigracji żydowskiej do 8-miu tysięcy w ciągu najbliższych 8-miu miesięcy, jest, zarządzeniem tymczasowym.

Przewodniczący komisji mandatowej zaznaczył, że komisja co do trzech punktów jest zgodna z Rządem brytyjskim: 1) obecny mandat nad Palestyną jest niewykonalny, 2) komisja aprobuje zasadę podziału Palestyny, 3) święte miejsca powinny posiadać swój wałsny ustrój.

Rada poleciła po wyczerpaniu dyskusji komitetowi trzech (delegaci Rumunii, Łotwy i Szwecji), opracowanie projektu rezolucji, który będzie przedstawiony Radzie Ligi.

Po zgonie Prezydenta

Oswobodziciela Czechosłowacji

Według komunikatu urzędowego, uroczystości żałobne Tomasza Masaryka odbędą się dn. 21 września. W sobotę, niedzielę i poniedziałek zwłoki wystawione będą na Zamku w Pradze.

Z Zamku w dniu pogrzebu kondukt żałobny przejdzie głównymi ulicami stolicy. Do czasu powzięcia ostatecznych decyzyj, szczątki zmarłego Prezydenta złożone zostaną na małym cmentarzu w Lany, obok zmarłej jego żony, Karoliny Masarykowej.

***

Zwłoki zmarłego Prezydenta przywiezione zostaną z Lan do Pragi w nocy z czwartku na piątek przy blaskach pochodni i w asyście dwuch pułków kawalerii. W Pradze zwłoki zostaną złożone na Hradzie. Nie jest wykluczone, iż pogrzeb prezydenta Masaryka odbędzie się o dzień wcześniej, t. j. w poniedziałek dn. 20 b. m.

***

Zgon Prezydenta - Oswobodziciela pogrążył cały kraj w głębokiej żałobie. W Pradze na gmachach publicznych i domach powiewają flagi państwowe, opuszczone do pół masztu, lub czarne żałobne chorągwie.

W oknach wystaw umieszczono ozdobione krepą portrety i popiersia zmarłego. Nastrój potęgują płonące spowitę krepą latarnie.

Ze wszystkich krańców państwa nadchodzą do Lan kondolencje podobnie jak wyrazy współczucia od głów Państw, Rządów i t. p. z całego świata.

Minister oświaty Francji

odwiedził Warszawę

Dn. 14 września b. r. o godz. 13.21 przybył do Warszawy francuski minister wychowania narodowego, Jean Zay, z małżonką i szefem gabinetu, p. Abraham.

Na dworcu głównym gościa francuskiego powitał wice-minister W. R. i O. P., charge d'affaires ambasady francuskiej w Warszawie, delegat M. S. Z., oraz przedstawiciele instytucyj polskich i francuskich w Warszawie.

Represje wobec Polaków w Niemczech

„Dziennik Berliński“ donosi, że wezwani zostali telefonicznie do landratury w Sztumie prezes okręgu ziemi malborskiej Związku Polaków w Niemczech oraz kierownik okręgu.

Inspektor powiatowy Martens oświadczył im protokularnie, że wydział policji państwowej w Królewcu wydał ogólny zakaz działalności wszystkich polskich katolickich związków i towarzystw diecezji warmińskiej. Działalność towarzystwa szkolnego ograniczyć należy w myśl rozporządzenia policji ściśle do pracy biurowej.

Tow. Mieczysław Gajewski

W dniu 13 września r. b. zmarł śmiercią tragiczną tow. Mieczysław Gajewski, członek Rady Głównej Czerwonego Harcerstwa T. U. R. Należał on do najstarszych służbą organizacyjną czerwonych harcerzy. Wiosną 1927 r. wstąpił do 1-ej Warszawskiej Gromady Cz. H., im. Bolesława Limanowskiego na Powązkach, pełniąc przez kilka lat funkcje przodownika zastępu, kierownika warsztatu zdobniczego i przewodnika tej gromady.

Brał czynny udział w Zlocie w Łodzi, Broku n. Bug. Zlocie Łowickim w 1931 r., oraz przy organizacji Wystawy prac harc. Hufca Warszawskiego.

Po odbyciu służby wojskowej wraca do prac organizacyjnych jako członek Rady Głównej. Prowadzi sprężystą ręką kurs dla przodowników na Żoliborzu i bierze udział w pracach Hufca Warszawskiego.

Jemu to zawdzięczamy miniaturę odznaki organizacyjnej, tak popularną wśród starszych harcerzy.

Jako wychowawca młodego pokolenia umiał wszczepiać w swych wychowanków wielkie poczucie karności, porządku i dyscypliny organizacyjnej, wzbudzać zapał do pracy. Dokładne spełnianie obowiązków codziennych, słowność i serdeczny stosunek do otoczenia zaskarbiły mu nie tylko szczerą przyjaźń wychowanków ale i wielki szczery szacunek wśród przewodników gromad stołecznych i centralnych władz harcerskich.

Prowadzona przezeń gromada I-sza przez długi czas była wzorem dla wielu środowisk Czerwonego Harcerstwa!

Tracimy w nim dzielnego harcerza, niezmordowanego bojownika wychowania socjalistycznego, wiernego towarzysza i przyjaciela.

Cześć Jego pamięci!

Józef Deptuła.

W „Wolnym“ Mieście

Na terenie W. M. Gdańska zaszły znów dwa wypadki przymusowego doprowadzenia przez policję dzieci polskich do szkoły niemieckiej.

Komisarz generalny R. P. interweniował ponownie w tej sprawie. Wiceprezeydent senatu Hut oświadczył, że wydał polecenie, aby na przyszłość wypadki takie nie zdarzały się.

Proces o zajścia w Racławicach

Dalsze zeznania oskarżonych. — Swiadkowie - policjanci

We wtorek w dalszym ciągu w procesie racławickim zeznawali dalej oskarżeni.

Stanisław Uchto nie przyznaje się do zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów i zeznaje, że był w Racławicach, słyszał strzały, ale sam nie strzelał. Widział również tłum, atakujący policję..

Następny oskarżony Andrzej Wachowicz z zawodu felczer również nie przyznaje się do zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów. Wachowicz był na kopcu od godziny 12 do 3-ej popołudniu i widział, jak policja rozpędzała tłum pałkami na końcu i u stóp kopca, wzywając przed tym do rozejścia się. Tłum jednak ociągał się i stał dalej. Wachowicz widział naocznie, jak policja naładowała karabiny. Wtedy przedarł się przez tłum i stanął między tłumem a kordonem policji, chcąc zapobiec zajścia.

Żona jego, Maria Wachowiczowa zeznaje, że poszła za mężem razem na kopiec i nie opuszczała go aż do końca, gdyż tak jej nakazywało sumienie. Oskarżona jakoby widziała, jak tłum rzucał w policję kamieniami oraz innymi przedmiotami w tym momencie, kiedy policja usiłowała rozpędzić tłum, wezwawszy przed tym trzykrotnie do rozejścia się. Słyszała strzały, po których do jej męża podbiegło kilku nieznanych jej osobników, prosząc, aby udzielił rannym pomocy.

Oskarżony Wojtas do winy nie przyznaje się. Był koło willi płk. Sławka i stamtąd widział kotłujący się tłum razem z policją konną.

Oskarżeni: Włodarczyk, Bronisław i Zygmunt Zaprzalscy, Jan Piekarczyk i Stanisław Pietrzyk również do winy się nie przyznają.

Roman Zawartka widział, jak ludzie rzucali na policję kamieniami, ale policja też biła pałkami i rozpędzała tłum. Udziału w bójce nie brał. Słyszał również strzały oraz wydobywające się z tłumu okrzyki „antypaństwowe“.

Władysław Ziarko, prezes koła Stronnictwa Ludowego wyjaśnia, że był w czasie manifestacji w Racławicach, gdyż nie wiedział o zakazie udziału w zjeździe. Oskarżony zaopiekował się rannym Karkowskim, który za chwilę zmarł.

Po przerwie w charakterze świadka zeznaje aspirant p. p. Henryk Wąsala.

Świadek opisuje sądowi zajścia, zgodnie z opisem w akcie oskarżenia. Według świadka, do zajścia doszło jedynie na skutek agitacji elementów wywrotowych. Tłum posłuchał i — powiada świadek — agitatorów i zachował się b. agresywnie względem policji. Wskazuje na trzech oskarżonych jako na uczestników akcji.

Następny świadek, Gruchała, dowódca plutonu konnego rozpoznał wśród 60-ciu kilku świadków, siedzących na ławie.

Zeznaje jeszcze kilku policjantów, którzy wskazują na niektórych oskarżonych. Jeden z policjantów słyszał jakoby Józefa Króla, wołającego „niech żyje król Witos“.

Następnie staje przed sądem świadek Ostrowski, komisarz p. p. W momencie formowania plutonu do marszu na kopiec słyszał okrzyki. Posypały się z tłumu kamienie i strzały. Ostrowski kazał załadować karabiny, ostrzegając, że użyje broni. Tłum nie przestraszył się komendy. Po salwie ostrzegawczej akcja napierającego tłumu osłabła. Ostrowski przedostał się wraz ze swoim plutonem na posterunek w Racławicach.

Strzały padły zza węgła kościoła.

Zeznawali także policjanci, którzy słyszeli strzały, padające od kościoła.

Dalszy ciąg rozprawy — w środę o godz. 9 rano. (Według PAT).

Zatarg konsularny

sowiecko-japoński

Agencja Tass podaje: 11 maja r. b. Rząd sowiecki wystosował do Rządu japońskiego notę, w której stwierdził istnienie na terytorium Związku Sowieckiego 8 konsulatów japońskich, podczas gdy Rząd sowiecki posiada w Japonii tylko 6 konsulatów, i prosił Rząd japoński, zgodnie z zasadąą równej liczby konsulatów, ustalonej w notach z r. 1926, o zamknięcie dwuch konsulatów japońskich. Rząd sowiecki wskazał, iż konsulaty japońskie w Nowosybirsku i Odesie są właśnie konsulatami, których dalsze istnienie nie może być usprawiedliwione względami praktycznymi.

Rząd japoński zakwestionował względy, przytoczone przez Rząd sowiecki i wskazał możliwość zjawienia się w przyszłości w tych punktach obywateli i interesów japońskich, jak również możliwość do przybywania w przyszłości do Odesy statków japońskich. Rząd japoński uchylił się od praktycznych rozmów nad istotą tego zagadnienia. Rząd sowiecki poinformował Rząd japoński, iż widzi się zmuszony powziąć decyzję o nieuznawaniu, począwszy od 15 września r. b. w stosunku do konsulatów japońskich w Nowosybirskp i Odesie prawa wykonywania funkcyj konsularnych we wskazanych punktach.

Niemiecka wizyta Mussoliniego

Agencja Havasa donosi z Rzymu, że Mussolini uda się w dn. 25 b. m. koleją do Berlina. 26 września Mussolini przybędzie do Berchtesgaden, do rezydencji Hitlera, po czym uda się do Monachium, a następnie spędzi dwa dni w Berlinie.

W ostatnim dniu swego pobytu w Niemczech Mussolini będzie obecny na wielkich manewrach armii niemieckiej, a przed odjazdem w drogę powrotną ponownie odwiedzi kanclerza w Berchtesgaden.

Wiadomości Sportowe

Kolarstwo

ZAWODNICY W WYŚCIGU DO MORZA WYSTARTOWALI

We wtorek o godz. 7-ej rano na Stadione Wojska Polskiego w Warszawie odbył się honorowy start do 6-go wyścigu kolarskiego „Do morza“.

Honorowym starterem był prezes Ligi Morskiej i Kolonialnej Okr. Warszawskiego, p. Kamieński. Grupa zawodników w liczbie 37 przedefilowała przez miasto aż do Centralnego Instytutu W F na Bielanach, gdzie nastąpił właściwy start, dokonany przez dyrektora CIWF płk. Gilewicza.

W pierwszym dniu wyścigu zawodnicy przebędą trasę Warszawa—Grudządz 241 klm.

Jedynym robotniczym kolarzem wyścigu „Do morza“ jest zawodnik warszawskiej Skry Zadworny.

Jutro, we środę, start do drugiego etapu z Grudziądza do Gdyni. Wśród zawodników znajdują się m. in.: Napierała, Moczulski, Lipiński, Urbaniak, Ignaczak, Wasilewski, Cieniewski i t. d.

Tenis

JĘDRZEJOWSKA ZNÓW GRA

Po zakończeniu tenisowych mistrzostw Stanów Zjednoczonych znakomita czwórka zawodników — Jędrzejowska, miss Wheeler, oraz tenisiści Budge i Mako wyjechali na tourne po miastach Stanów Zjedn.

Wczoraj odbył się mecz pokazowy w Detroit, w którym Jędrzejowska pokonała miss Wheelelr 5:7, 7:5, 6:4.

Po zakończeniu tourne pokazowego Jędrzejowska uda się w drugiej połowie b. m. do Los Angeles, gdzie odbędzie się turniej o mistrzostwo Kalifornii.

Lekkoatletyka

NIEMCY — SZWECJA

W nadchodzącą sobotę i niedziele w Berlinie rozegrane zostanie międzypaństwowe spotkanie lekkoatletyczne Szwecja — Niemcy. Do meczu tego Niemcy przywiązują dużą wagę i wystawiają skład najsilniejszy, który przedstawia się następująco:

100 i 200 mtr. — Borchmeyer i Hornberger, 400 mtr. — Harbig i Linnhoff, 1500 mtr. — Schaumburg i Stadler, 5000 mtr. — Schaumburg i Eitel, 10.000 mtr. — Eberhardt i Syring, 3.000 mtr. z przeszkodami — Sompert i Otto, 110 mtr. płotki — Wegner i Kumpmann, 400 mtr. płotki — Hoelling i Scheele, wzwyż — Weinkoetz i Gehmert, w dal — Long i Leichum, tyczka — Sutter i Mueller, trójskok — Woellner i Ziebe, kula — Schroeder i Hilbrecht, oszczep — Laqua i Baltels, młot — Hein i Blask, 4 x 100 mtr. — Borchmeyer — Hornberger — Neckermann — Scheuring, 4 x 400 mtr. — Hamann — Linnhoff — Kiaters — Harbig.

Pływanie

TAK PŁYWAJĄ TYLKO AMERYKANIE

Na pływackach mistrzostwach Stanów Zjedn. znany pływak Flanagan uzyskał n dystansie jednej mili (1609 mtr.) doskonały wynik 20:42,6 min.

Wynik ten lepszy jest od rekordu świata, należącego do amerykanina Medica — 20:57,8 min.

Z Zagłębia Dąbrowskiego

„Powystrzelać jak psów"...

Za upomnienie się o zapłatę i wykonanie umowy

Najwięcej temperamentu i zaciekłości w zwalczaniu umowy zarobkowej w cegielniach zagłębiowskich wykazuje p. Urbańczyk, właściciel cegielni w Zagórzu.

Człowiekowi temu wydaje się, że robotnik to „bydełko", które nie ma najmniejszych praw do lepszego bytu i korzystania nawet z tych skromnych przepisów o czasie pracy i wynagrodzeniu, jakie obowiązują dzisiaj.

Mieliśmy już „zaszczyt" zajmować się osobą tego pana swojego czasu i teraz musimy uczynić to jeszcze raz, gdyż postępowanie jego z robotnikami zasługuje na jaknaiostrzejsze napiętnowanie.

Tenże p. Urbańczyk zwolnił niedawno z pracy 30 robotników rzekomo z powodu braku zamówień.

Argument ten jest niezgodny z prawdą, gdyż w tym samym czasie pozostałym robotnikom p. Urbańczyk przedłużył czas pracy do 10-ciu godzin, co jest pogwałceniem obowiązującej umowy zbiorowej i ustawy o czasie pracy.

Gdy zredukowani robotnicy zwrócili się do p. Urbańczyka o wypłatę należnych im zarobków, ten wezwał telefonicznie posterunkowego Kazimierza Górnego i w jego obecności pozwolił sobie na ordynarne wymyślanie robotnikom od komunistów, wywrotowców przy czym rzucał groźby, iż „powystrzela wszystkich jak psów" i że „wszyscy dostaną po pół roku więzienia", za to że upominają się o zapłatę i honorowanie umowy zbiorowej.

Zdumiewające jest, że obecny przy tym zajściu posterunkowy nie zareagował.

Cierpliwości i opanowaniu robotników zawdzięczać tylko należy, że nie doszło do poważniejszej awantury, którą chciał, jak widać z tego, sprowokować p. Urbańczyk.

Wielki festiwal sztuki w Warszawie

W dniach 2—10 października odbędzie się w Warszawie wielki Festiwal Sztuki, mający zachęcić swymi bogatymi atrakcjami do masowego „najazdu" na stolicę.

Dla wszystkich, którzy latami wybierają się do Warszawy dla gruntownego zwiedzenia miasta, które w ciągu 20 lat ostatnich nie do poznania zmieniło swe oblicze, wyjątkową sposobność przynosi Festiwal Sztuki, zapewniający tani i wygodny przyjazd i pobyt w Warszawie, dający możliwość nietylko odwiedzenia teatrów, sal koncertowych, ale i gruntownego poznania stolicy.

Karta uczestnictwa festiwalu daje bezpłatny wstęp na jedno widowisko teatralne i jeden koncert według wyboru, do wszystkich muzeów, galeryj, sal wystawowych, gdzie uczestnicy festiwalu oprowadzani będą przez fachowych przewodników oraz bilet na bezpłatną loterię dzieł sztuki. Poza wycieczkami po Warszawie zabytkowej, zorganizowane będą wycieczki wygodnymi autokarami i tramwajami po Warszawie nowej—pięknych nowobudowanych dzielnicach ogrodowych i reprezentacyjnych, w które nie często się zapuszcza nawet mieszkaniec śródmieścia stolicy.

Ta nowa Warszawa dla wielu będzie rewelacją równą jak Warszawa zabytkowa, która zresztą na czas festiwalu także zmieni swój wygląd. Na malowniczym rynku Starego Miasta staną barwne kramy z wyrobami przemysłu ludowego, drobiazgami codziennego użytku i pamiątkami z Warszawy— nie było ich tu od XVII w., bowiem zniknęły wraz ze starym ratuszem, który stał kiedyś na środku rynku.

Warunki (nadzwyczajne ulgi!) przejazdu i plan pociągów popularnych podamy oddzielnie.

Likwidacja ZZZ w Inowrocławiu

Coraz częściej daje się słyszeć, iż robotnicy masowo przepędzają „dobroczyńców" z ZZZ-tu.

Taki właśnie los spotkał przed kilku tygodniami p. Leeeszczyńskiego, sekr. gen. Zw. Monopolowców ZZZ, który, będąc w Inowrocławiu na zebraniu saliniarzy, nie dokończył zebrania i musiał rejterować.

Przedstawiciel Zw. klasowego wyjechał do Inowrocławia w dniu 4 b. m., na które to zebranie zaproszono i ZZZ. Jak nie swojo musieli się czuć filary ZZZ, skoro nie wytrzymali krytyki i musieli pójść śladami swego sekretarza, opuszczając zebranie.

W dniu 7 b. m. ponownie ZZZ zwołał zebranie saliniarzy, by obiecankami, do jakich przywykł, zjednać sobie zaufanie saliniarzy w Inowrocławiu. Wynik był taki, że znowu ZZZ nie mógł wytrzymać na własnym swoim zebraniu, które przed wyczeeerpanim porządku obrad rozwiązał.

Tak to robotnicy poznali się na farbowanych lisach.

Krewki majster

Krawcy, omijajcie zakład krawiecki Katefa w Włodzimierzu Wołyńskim przy ul. Berka Joselowicza. Majster Katef bowiem wyrzucił na bruk robotnika, obarczonego liczną rodziną, a gdy delegaci Zw. Odzieżowego ujęli się za pokrzywdzonym, majster Katef kazał ich aresztować.

Ta prowokacja wywołała wrzenie wśród robotników. P. Katef zmiękł. Ale po kilku dniach wyrzucił znów innego robotnika, przydzielonego mu na jego żądanie i przyjął łamistrajka.

Wobec tego odzieżowcy z Włodzimierza Woł. zarządzili bojkot zakładu krewkiego majstra.

Wiadomości z całej Polski

ARESZTOWANIE LWOWSKIEGO ADWOKATA

We wtorek aresztowany został w Brodach adwokat lwowski dr. Karol Dawid (ul. Piłsudskiego 11), pod zarzutem nadużyć, jakich miał dopuścić się w związku z wykonywaniem zarządu kilku majątków Rudroffa. Dr. Dawid zasiadł niedawno jako współoskarżony w procesie Rudroffa. Aresztowanego odstawiono do dyspozycji sędziego śledczego.

ZASYPANA NA ŚMIERĆ

W czasie kopania piasku przy szosie w odległości 2 km. od Siemiatycz, nagle obsunęła się większa warstwa ziemi, zasypując 16-letnią Stanisławę Sidorczykównę. Wobec braku natychmiastowej pomocy nieszczęśliwa dziewczyna poniosła śmierć wskutek uduszenia.

Kącik radiowy

W 75 ROCZNICĘ ŚMIERCI SYROKOMLI.

W dniu 15 września przypada 75-ta rocznica śmierci Władysława Syrokomli. Jednocześnie w roku bieżącym mija 350-lecie bohaterskiej obrony Olsztyna przez Kaspra Karlińskiego. By przypomnieć radiosłuchaczom o tych dwóch rocznicach, nadaje Teatr Wyobraźni z Wilna na wszystkie rozgłośnie polskie dramat Władysława Syrokomli p. t. „Kasper Karliński", który był grywany za życia Syrokomli na scenie wileńskiej. Opracował słuchowisko Tadeusz Łopalewski; nadane ono będzie dnia 16 września o godz. 19.

„Z WESOŁĄ PIOSENKĄ PRZEZ TARGI".

Na zakończenie audycyj z Pawilonu Radiowego na Targach Wschodnich we Lwowie nadawana będzie wesoła audycja muzyczna p. t. „Z wesołą piosenką przez Targi" w wyk. ork. T. Seredyńskiego, „Chóru Wesołej Piątki" pod kier. Zb. Lipczyńskiego i konferensjera.

„NIEWIDOMI, KTÓRZY WIDZĄ".

Niewidomych uważa się zwykle za ludzi niezdolnych do normalnego życia, a stosunek społeczeństwa do nich — to uczucie litości. Jest to jednak nastawienie niesłuszne i krzywdzące. Niewidomi nie chcą i nie muszą być ciężarem społeczeństwa, mogą oni zdobyć znaczną samodzielność życiową i pracować w odpowiednich dla nich zawodach. O wychowaniu niewidomych opowie radiosłuchaczom znana pisarka Zofia Kossak w reportażu z Zakładu w Laskach.

Radio warszawskie

CZWARTEK, 16 września

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 11.57 Hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Pasieka we wrześniu. 12.25 Koncert dętej ork. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Na siodełku motocykla. 16.15 Utwory na dwa fortepiany. 16.45 Niewidomi, którzy widzą. 17.00 Koncert rozrywkowy. 17.50 Poradnik sportowy. 18.00 Poradnik sportowy lokalny. 18.05 Pogadanka społeczna. 18.10 Program na jutro. 18.15 Wiązanki na organach. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Teatr Wyobraźni. 19.40 Pogadanka aktualna. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Najnowsze tańce. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Wiadomości rolnicze. 21.05 Najnowsze tańce w 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Ludowa muzyka. 20.45 Dziennik wieczorny. 22.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert chopinowski. 22.00 Orkiestra Kameralna. 22.50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II: 13.00 „Faust". 14.00 Informacje i program na jutro. 14,06 Płyty. 15.00 Pogadanka aktualna. 15.10 Życie kulturalne stolicy. 22,00 Wiadomości sportowe. 22.05 Kwadrans poetycki. 22,20 Płyty. — 23,15 — 24.00 Muzyka taneczna.

PIĄTEK, 17.IX.1937 R.

WARSZAWA I.

6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka. 7,00 Dziennik poranny. 7.10 Płyty. 8,00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół. 11,40 Gra Arnold Földessy. 11.57 Hejnał. 12,03 Dziennik południowy. 12,15 Skrzynka rolnicza. 12,25 Koncert. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16,15 Muzyka salonowa. 16.45 Reportaż z Palestyny. 17.00 Koncert. 17,50 Czy bakterie chorują? 18,00 Skrzynka ogólna. 18.10 Program na jutro. 18.15 Japońskie motywy. 18,50 Pogadanka aktualna. 19.00 Audycja żołnierska. 19.30 Pieśni polskie. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 „Z operetek". 21.45 Paweł Verlaine. 20.00 Recital skrzypcowy. 22.25 Hiszpańskie pieśni ludowe. — 22,50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II.

13,00 Płyty. 14.00 Informacje i program na jutro. 14.06 Koncert rozrywkowy. 15.00 Śniadanie szkolne. 15.15 Recital fortepianowy. 22.00 — Wiadomości sportowe. 22.05 Obrazek z powieści Selmy Lagerlöf. 22,20 — Płyty. 23,15 Muzyka taneczna.

Nasza rubryka

KULTURALNA, inteligentna, w średnim wieku, zajmie się gospodarstwem domowym samodzielnie u dwojga osób lub jednej. Najchętniej w Wilnie lub okolicy. Łaskawe zgłoszenia: Llida, Sosnowa 15/2 dla J. S.

INTELIGENTNA, b. bibliotekarka, szuka pracy jako gospodyni, kasjerka, lektorka, towarzyszka, pielęgniarka lub w fabryce. Łaskawe zgłoszenia: Lida, Sosnowa 15/2 dla S. M.

MŁODA PANNA, inteligentna, wykształcona, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Znam jęz.: rosyjski, francuski i łacinę. Mam maturę oraz czteroletnią praktykę pedagogiczną i wychowawczą. T. Wielecka, Równe Woł., Dzielna 3.

MAJSTER WYTWÓRNI PŁÓTNA i papieru szmerglowego poszukuje pracy, ewentualnie z własnych planów uruchomi fabrykę. W. Kozera, Dandówka, ul. Szosowa 15 m. 10, poczta Zagórze, pow. Będzin.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Tabela loterii

6-ty dzień ciągnienia 4-ej klasy 39-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

30.000 zł.: 20845
15.000 zł.: 73259
10.000 zł.: 77870 119832 125961 167730
5.000 zł.: 722 138708 157949
2.000 zł.: 7843 25169 56931 66158 83520 89962 94521 103766 106430 119900 148068 180272
1.000 zł.: 1241 1252 2568 2602 5430 7612 14669 16889 26992 30571 47855 58814 73318 75910 80445 82215 85525 86453 86583 88284 90725 91873 97146 120313 125630 126692 127533 128673 142354 153357 153929 156297 166191 187182 188756 191741

Wygrane po 200 zł.

8 87 114 62 569 636 97 1015 201
84 89 338 51 667 886 2056 70 375
666 836 83 97 3105 402 10 527 603
813 89 57 16 91 4012 283 354 539 806
965 5007 155 221 433 56 610 86 715
811 37 961 6053 67 572 664 703 919
7047 69 425 649 705 806 63 8033 120
25 218 71 392 486 694 9022 52 229
378 484 66 630 54 77 88 771 846 910
10054 199 280 448 515 49 670 75
84 711 55 60 807 906 11164 92 213
448 62 512 63 628 63 944 12016 80
106 28 58 61 77 84 203 8 319 401
27 99 514 42 629 48 970 71 13013 143
89 805 49 492 517 53 613 773 913
14057 70 98 121 289 385 620 44
729 68 852 63 15144 67 353 475 16078
120 210 21 86 313 95 633 784 909
17050 142 266 70 730 49 18150 602
95 829 920 63 19280 383 648 989
20028 143 86 234 375 405 27 557
21146 269 338 48 605 60 736 31 78
378 49 55 22202 25 314 414 72 658
729 80 23214 319 96 79 537 88 678
863 24273 436 518 687 736 875 25053
88 119 243 47 77 399 464 659 709
900 26125 408 97 500 46 641 49 924
27007 29 57 195 99 296 514 79 732
801 67 918 34 77 28015 301 88 43
782 58 935 29242 89 385 86 405 68
629 794 916 99
30032 274 428 758 844 71 31182
867 71 897 935 32027 117 484 593
655 761 803 83 98 33162 266 544
85 805 34049 207 380 541 92 93 606
10 52 84 824 35007 271 307 457 541
609 715 62 36196 464 760 83 37017
121 850 51 61 62 646 96 742 95 858
38126 259 368 401 542 817 39069
81 891 498 941 40138 63 73 201
838 497 551 713 945 41115 252 54
345 60 79 661 829 77 42076 143
258 383 543 68 628 43089 98 252
73 520 33 690 440380 352 439 519
45808 522 709 46028 169 345 46
403 18 741 47261 432 55 90 569 606
729 868 910 48039 110 66 412 666
925 49084 111 77 275 89 587 644
744 805 88 999 50026 54 112 13 18
291 301 38 501 630 722 51000 470
602 414 52030 86 172 204 354 413
22 658 750 64 816 53117 27 46 49
56 242 72 84 315 86 89 763 94 978
54011 109 51 211 82 584 690 765
757 847 904 83 55043 107 65 242 416
682 776 56118 708 876 83 57048 96
346 70 574 600 28 704 8 9 75 85
812 914 88 58157 328 450 843 920
59052 63 372 81 93 96 465 544 822
60817 86 839 88 437 57 547 55 780

800 14 38 60 960 61008 67 106
372 631 822 48 95 62181 256 339
58 412 16 52 570 838 70 929 47
63131 428 43 504 11 89 775 995
64078 156 251 89 368 75 630 754
65130 48 95 276 89 370 95 586 688
773 87 891 66214 25 495 709 823
67015 388 460 68 79 643 736 816
53 68116 19 22 230 78 647 76 69105
203 24 392 649 75 787 948 70035
300 28 425 97 815 22 54 71840 977
72283 439 976 73014 131 36 42 332
66 472 647 786 807 70 74075 152
232 47 306 729 890 75035 73 76
104 506 25 673 96 795 881 907 27
95
76052 60 116 26 67 390 401 575
862 77126 92 307 23 8 488 9 603 18
835 78093 231 56 73 383 413 69
759 812 79242 79 361 561 674 917
27 35 80039 68 278 80 359 93 470
793 81015 93 357 602 28 838 92
964 82177 427 519 715 44 78 83790
925 84037 363 402 66 560 71 650
757 847 930 4 85125 341 535 683
908 27 86004 106 35 50 201 55 804
8 12 72 507 651 815 931 41 87028
94 289 450 79 502 22 31 878 911
52 73 88050 83 148 352 412 67 538
829 93 939 89076 194 285 333 70
483 545 640 713 7 886 916 27 43
90011 331 463 535 858 88 91095
445 664 753 948 70 92127 566 93437
579 686 94032 175 335 545 78 812
95158 69 312 24 738 870 96026 265
396 461 513 737 62 983 94 97032
88 90 238 336 444 87 590 694 751
840 98047 333 8 418 30 74 550 713
49 840 51 99093 149 52 72 206 17
312 55 94 492 502 625 993
100165 218 86 392 440 754 71
966 101083 276 343 510 25 798 927
102010 252 74 318 541 4 622 904 50
103059 260 330 490 513 50 601 891
945 75 104024 111 60 87 92 524
700 9 83 866 76 105034 47 488 723
815 964 106237 458 673 98 7773 5
850 107047 174 87 91 291 430 553
888 936 93 108057 194 392 8 422
594 628 69 702 109148 55 234 401
744 863 986 110070 2 408 6 28 548
89 90 7 633 65 740 803 999 111019
117 623 765 99 112030 408 16 69
543 604 79 858 67 912 113114 20
68 65 204 310 610 842 5 999
114042 90 134 502 60 89 630 115028
40 369 680 750 870 968 116184 77 295
491 783 859 956 95 117129 34 255 72
370 452 77 574 619 794 950 51 83 92
118067 169 321 78 537 622 83 734 896
959 119028 78 85 226 366 609 903 89
120268 336 63 519 69 622 84 831 75
121055 387 467 653 82 741 921 122033
88 123 229 429 37 729 855 123052 255
52 316 87 477 540 43 627 67 124018
165 231 354 439 701 993 125064 525
671 781 88 817 946 94 73 126349 477
605 717 825 127179 335 455 882 128055
143 220 520 32 35 729 40 924 129032
322 448 56 51 633 862 917 20 77
130036 318 65 444 593 715 996 131014
176 225 302 615 917 31 132331 420
594 699 703 34 822 68 902 22 91
133132 69 237 882 86 92 923 134450
572 636 816 977 135205 419 739 44
136151 200 373 408 596 618 734 857
137053 325 545 711 16 873 138029 118
412 65 548 98 613 84 39 57 939 47
139124 417 82 508 722 4 947 6 140091
148 207 383 467 141077 253 503 636
89 704 51 946 142005 163 217 327 47
89 450 503 46 53 638 51 775 865 904
63 74 143047 262 95 322 483 836 82
144147 213 59 343 812 967 145025 473
587 679 98 831 98 96 532 146018 138
279 405 10 58 528 604 147050 10 167
342 89 573 605 717 41 60 148385 719
814 961 149375 431 85 509 38 687 727

978 150011 92 240 75 78 360 423 64
93 559 87 632 74 705 89 818 151023
39 101 3 56 201 491 621 738 69 802 85
152303 554 962 153226 57 77 403
667 976 78 89 154123 268 340 672
87 995 155097 155 74 90 522 660 69
703 882 952 156033 99 143 204 314
552 689 98 744 892 918 66 157033 254
468 73 88 500 25 26 660 740 829 950
81 82 158193 402 500 757 939 159031
38 144 227 316 421 938 76 160142 67
93 330 614 75 742 92 161226 545 674
858 924 162045 183 557 83 407 10 581
658 62 851 163208 29 79 399 436 552
84 792 832 43 74 963 164024 336 781
800 23 75 165155 260 301 418 602 47
999 166118 280 328 44 417 75 836 93
98 167054 101 56 81 261 336 85 498
867 69 81 99 168069 73 257 312 928
169127 54 343 524 610 756 913 75
170019 120 254 400 13 21 515 634 822
28 171054 55 278 352 571 730 838 928
172013 33 112 268 678 721 60 868 997
173008 74 166 91 210 95 324 480 592
745 174155 469 812 911 23 51 66
175042 147 73 315 449 677 784 818
928 38 176092 125 433 55 757 177009
73 96 177 397 471 510 647 59 753 879
967 69 18001 90 150 376 607 30 83
759 994 195087 363 77 417 70 511
89 675 775 877 180108 267 328 500
10 14 84 691 889 966 92 181013 187
316 27 638 710 64 182070 265 460 537
721 917 183057 113 269 334 42 705 80
801 12 997 93 184142 237 306 904
185010 131 69 258 316 401 689 831 71
76 186318 96 717 35 69 811 187039 171
323 31 391 525 633 856 86 188115 40
87 484 73 805 945 189046 616 823 96
190372 455 994 191057 59 106
254 412 595 811 919 192175 411
549 728 41 75 193077 106 209 17
431 522 924 55 94 194028 245 875
958

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

105 473 840 916 1274 521 2238 900
30 99 3301 514 761 865 40026 276 443
774 807 29 961 5121 88 245 443 525
802 7 39 521 35 6964 7556 758 909 51
8192 451 793 888 906 90076 333 582
898 949 10232 337 941 111939 314 641
76 12369 579 13004 69 285 87 395 933
14160 373 630 97 871 15234 16740 944
17083 107 27 526 810 18152 246 578
755 19178 357 16662 710 988 20059 87
187 224 384 652 59 803 44 902 21440
616 714 22055 198 98 204 303 601 23
894 23411 35 775 858 24308 717 920
25348 461 653 853 26062 91 216 538
609 27261 385 864 974 98 28014 341
455 898 939 29202 625 30550 679 96
803 31009 286 439 513 710 32216 46
518 102 91 33630 34094 147 289 436
35356 477 725 98 981 36009 426 580
37135 273 380 428 664 752 38087 459
658 909 19 39006 126 84 299 354 670
94 40179 677 908 41487 750 898 42375
434 75 792 43068 114 49 213 58 69
458 540 55 740 60 827 44058 88 779
995 45655 943 6263 358 570 703 47032
339 86 777 810 972 48921 49002 528
702 801 50729 38 70 51317 424 591
870 52304 36 740 53062 80 15 0421
581 879 932 54086 163 285 343 63 78
98 427 637 771 926 55829 56069 168
848 67 940 57208 453 531 97 631 945
58704 912 69 59168 303 658 941 60076
249 61015 364 520 657 754 974 62043
378 508 612 844 63024 109 65 67 379
485 523 34 64 808 64027 358 66 65091
254 533 657 66189 529 805 67145 68
812 68080 138 277 69017 134 230 393
532 809 16 70096 185 526 603 83 709
59 968 71357 523 96 657 72067 330
41 75719 73353 423 554 670 769 849
74044 134 329 449 993 75048 193 485
85 897 76269 372 56 51 740 96 846 53
77116 357 405 34 53 578 983 78085 372
431 56 685 781 79334 737 812 945
80146 481 531 719 81909 14 82191 361
40 84 997 83001 224 652 776 810
908 84144 360 421 38 720 979 85106
17 208 610 994 86505 97 638 888
87407 60 762 848 941 88286 523 994
89384 702 90026 259 71 647 58 964
91051 410 530 63 631 739 92213 793
836 979 93051 151 826 94620 96 804
964 95401 52 617 830 96165 688 754
97118 97 510 935 98138 212 344 59 516
694 784 810 99142 469 533 698 702
990.
100288 989 101142 86 966 102366 88
430 633 103438 66 683 813 984 104291
522 71 797 105059 503 916 106143 524
675 733 808 933 107067 742 901 28
108553 723 819 995 109192 216 30 75
41 801 928 110084 263 484 5 547
111228 463 512 600 78 723 881 112006
193 205 54 787 113115 414 779 803 970
114180 7 528 65 676 869 115036 157
352 78 116012 69 104 256 380 3 573
752 801 66 978 117172 570 903 118029
68 111 39 243 409 21 89 685 119139
537 81 629 983 120040 824 9511 121089
374 5549 855 122111 222 564 123143
457 507 743 75 807 124331 578 821
125151 331 552 624 964 126176 98
288 323 489 762 970 127038 218 355
873 920 128032 250 893 129004 297
474 541 751 130286 343 966 131670
747 71 132040 120 332 466 928 133033
296 373 498 657 800 19 134944 98
135216 136610 137005 107 241 947
138026 128 40 279 428 750 907 21
139155 65 225 360 83 491 848 975
140064 66 141222 854 142218 51 343
586 738 850 64 942 143092 131 224
56 647 746 144041 711 902 145326 78
82 739 78 93 146294 406 22 519 919
147024 54 240 336 441 74 872 148244
380 455 86 868 149119 51 213 717 69
150085 206 803 94 8 1510098 179 326
429 853 152529 982 93 153062 767
154146 361 455 875 82 969 155113 237
514 656 716 936 156010 568 93 157073
226 302 505 831 80 158495 550 160035
71 236 507 98 730 919 43 80 161378
763 162989 163240 369 165288 502 662
166681 73 724 47 824 167144 424 53
678 838 954 168053 96 201 26 688 977
169822 936 17007 54 66 171133 99 555
852 172137 286 506 964 173025 138
319 515 608 174134 450 754 857 939
175025 90 563 966 176238 360 177056
461 754 838 99 933 178282 462 76 698
903 179185 687 180006 353 507 687
182319 859 990 183406 87 184248 340
519 742 940 65 185027 241 562 186023
681 187590 726 53 840 188162 3 354
548 782 189140 200 339 763 190311
465 664 773 191104 13 286 457 645 38
782 988 192234 5 58 86 401 36 837
922 193198 335 565 194013 30 817.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 40735.

10.000 zł. na nr. 36883.

Po 5.000 zł. na nr. nr.: 2.221 173410

Po 2.000 zł. na nr. nr.: 2238 2306 42341 42777 42778 70993 92634 126945 127876 140934 146121 152772 157096 158191 161778 165712 172693 179132.

Po zł. 1.000 na n-ry 2964 16588 17218 30751 39163 40440 41219 47474 48534 50741 60565 71507 72730 96780 100705 105794 110397 115885 116990 122467 134605 134632 134821 140523 141724 148765 161488 177775 178560 185386 189025.

Wygrane po 200 zł.

9938 1002 14 88 1263 1300 16
1830 1909 2170 2401 2637 3019 3141
3508 3790 4142 52 4365 4809 5338
74 5470 5888 5902 6213 6513 31 7018
8106 7464 7719 7964 8401 8 99 8859
9583 9997 10322 34 575 676 11425
675 761 6 852 949 12028 77 520 699
729 52 13257 580 655 14053 90 517
805 15063 240 329 459 539 823 32
16085 108 45 58 393 701 87 980 17054
603 784 877 18032 44 262 354 431 4
93 19109 573 858 956
20169 425 510 21204 37 80 338 412
945 22210 647 23024 123 227 551 753
95 24454 549 24151 360 411 87 886
26026 620 722 930 7224 64 631 817
991 28239 42 75 442 94 603 29311
867 30163 409 59 31100 85 332 617
84 32123 75 96 208 571 34357 457
540 77 844 35152 203 891 36420 601
83 701 37007 288 484 835 907 92
38015 815 98 39036 188 310 431 773
40186 615 806 41032 214 48 034
42036 94 268 304 43282 532 6 695
914 44284 333 591 833 45003 56 258
404 49 694 46161 266 311 48 53 613
38 246 997 47760 934 48086 122 344
433 79 503 71 49123 584 642 53 742
50129 651 51134 578 887 987 52244
53414 602 42 54061 964 55498 504
47 655 942 56476 836 57053 526 672
58060 144 993 59386 412 854
60176 585 61097 529 654 765 859
87 62733 807 63098 187 380 406 968
64683 949 65114 363 693 995 66032
332 803 7 67047 143 4 283 305 427
598 865 68362 69212 346 620 70086
177 653 913 71207 344 600 712 946
72303 742 972 73414 557 926 62 77
74019 72 281 359 425 830 75023 287
412 675 849 76063 103 54 470 577 825
963 77173 246 462 12 80 549 773 959
78109 217 315 79439 686 752 813
80056 102 409 85 545 704 962
81158 830 82141 301 415 564 620
83113 213 61 4 736 84117 722 85456
86013 740 87112 30 636 789 88323
593 620 85 729 821 497 95 89025 434
533 73 747 95 90082 7 191 583 6
91124 92420 874 93397 824 94246 343
90 602 29 93 95476 96091 207 869
97137 98153 336 452 500 652 89 728
99091 125 243 356 490 856 946
100200 57 391 101066 78 406 707
45 102080 286 302 76 700 829 103026
58 585 104400 681 949 52 105549 747
883 106013 441 71 690 107608 18 29
58 890 946 108068 153 230 58 300
491 501 673 109129 387 623 110109
241 82 585 889 111159 567 794
112063 484 674 113406 502 660 114063
115030 89 216 735 937 116008 360
8 880 117076 96 155 465 646 703 819
81 958 118045 159 401 119070 249
78 400 8
120095 700 121059 165 224 357 420
821 122210 476 707 33 123146 328
486 570 796 124140 125101 258 313
933 126042 180 951 127628 128492
813 129311 678 89 836 130009 348
556 131056 521 703 84 132083 236
766 961 133176 452 66 872 98 134340
945 135028 203 315 776 136038 121
210 345 442 137006 257 729 847 944
68 138242 348 858 917 81 130022 310
26 89
140118 79 240 360 573 141141 469
95 671 990 142332 7 143283 382 709
144055 240 388 611 40 53 99 147000
52 490 596 663 703 148074 136 209
76991 49046 77 173 236 593 150034
158 374 95 943 151122 83 462 622 939
61 152218 59 97 819 153011 110 224
67 708 826 960 154712 862 155234
485 525 86 722 873 156995 157081
224 676 800 86 158220 455 583 917
159511
160191 799 869 949 161154 162150
87 163091 222 355 692 164004 294
615 165041 79 614 758 166358 91
167624 168734 842 169303 766 170253
408 37 63 171246 56 370 404 557
172005 23 216 73 173476 524 917
174025 189 397 485 546 879 956
175049 266 321 442 867 176760 3
177448 514 638 85 987 178153 202
34 590 76 390 179041 783 906 33
181015 61 118 29 32 973 182308 24
578 881 183026 179 377 409 912 37
184068 554 783 859 994 185275 186032
518 869 187346 407 751 802 188011
123 267 347 526 51 190016 255 860
191000 360 492 5266 192131 925
193413 194048 96 625 877

ŻYCIE WARSZAWY

O nową umowę zbiorową
w żegludze rzecznej w Warszawie

Niedawno wygasła umowa zbiorowa pracowników żeglugi z „Vistulą". Związek Transportowców celowo nie chciał rejestrować dotychczasowej umowy, pragnąc osiągnąć szereg ulepszeń w sytuacji pracowników. Podobnej taktyki trzymał się także Związek d. Frakcji Rewolucyjnej.

Nowy projekt układu zbiorowego pracy został przez organizację naszą opracowany i przesłany zarówno „Vistuli", jak i Inspekcji Pracy. Wkrótce odbędzie się w tej sprawie konferencja.

Przewidywać należy pewien opór ze strony „Vistuli". W rezultacie można być przygotowanym na wszystko, nawet na strajk. Wymaga to oczywiście zwartej postawy i siły wewnętrznej organizacji.

Pracownicy umysłowi
zagrożeni w swym bycie

W sferach lokatorskich coraz bardziej ugruntowuje się niezłomne przeświadczenie, że zniesienie ustawy o ochronie lokatorów byłoby w naszych warunkach niebezpiecznym krokiem, brzemiennym w nader ujemne skutki.

Między in. zniesienie ochrony lokatorów w stosunku do mieszkań średnich (3 i 4-pokojowych) godziłoby w inteligencję pracującą, ona bowiem właśnie zajmuje przeważnie takie mieszkania.

Już dawno zajmowanie tych mieszkań przestało być dowodem zamożności. Wiadomo przecież, że zachowanie takich mieszkań odbywa się albo kosztem współżycia z sublokatorami, albo też w drodze daleko posuniętej abnegacji: całkowitego lub częściowego wyrzeczenia się wielu potrzeb życiowych.

Inteligencja pracująca (urzędnicy państwowi, samorządowi i prywatni, wolne zawody etc.) jest może najbardziej dotkniętą przez kryzys warstwą ludności. Oddanie jej na łaskę właścicieli domów byłoby ostatnim gwoździem do trumny tej spauperyzowanej przez ciągłe obniżki uposażeń i dochodów warstwy.

Projekt zniesienia ochrony lokatorów utrzymuje pewne ulgi dla najmniejszych mieszkań i dla mieszkań zajmowanych przez bezrobotnych. Godzi jednak bezpośrednio w inteligencję pracującą i pozbawić ją może ostatniej ostoi życiowej, jaką jest jeszcze własne mieszkanie.

Przymusowe asfaltowanie
dziedzińców

W związku ze stwierdzeniem, że niektórzy właściciele domów nie rozpoczęli jeszcze asfaltowania dziedzińców, zgodnie z otrzymanymi nakazami władz, starostwa grodzkie w Warszawie przystępują do wymierzania kar pieniężnych celem przymuszenia i przypomnienia zainteresowanym poraz drugi o ciążącym na nich obowiązku.

W razie gdyby przypomnienia te okazały się nieskuteczne, starostwa grodzkie przystąpią do zastępczego wykonania robót przez firmy specjalnie do tych celów zaangażowane. Należność za roboty asfaltowe byłaby ściągana przymusowo.

Na ogół stwierdzono jednak duży procent wykonania omawianych robót, szczególnie w dzielnicy śródmiejskiej.

Hieny mieszkaniowe
już żerują na ludności

Projekt ustawy znoszącej częściowo ochronę lokatorów wywołał pewne posunięcia, świadczące o szkodliwości ewentualnych zmian. Wielu właścicieli domów czyni przygotowania w kierunku podwyższenia komornego od mieszkań, które wyjęte będą z pod ochrony. Prócz tego wzrosło „odstępne" za małe mieszkania. Na ul. Złotej, Siennej i Sosnowej żądano ostatnio za dwa pokoje po 1500 do 2000 zł. „odstępnego".

Jest to suma jakiej żądano w okresie największego głodu mieszkaniowego.

Co grają w teatrach?

WZNOWIENIE PRZEDSTAWIEŃ W TEATRZE ATENEUM. Po występach teatru Ateneum w Wilnie, Łodzi, Poznaniu, Bydgoszczy, Katowicach, Lwowie i Krakowie, oraz po feriach letnich, teatr Ateneum wznowił w środę przedstawienia, wystawiając znakomitą komedię W. Wernera „Ludzie na krze" w premierowej obsadzie, ze Stefanem Jaraczem, Stanisławą Perzanowską, Ewą Bonacką, Elżbietą Kryńską, Andrzejem Boguckim, Stanisławem Daniłowiczem, Juliuszem Łuszczewskim, Leszkiem Pośpiełowskim na czele.

TEATR WIELKI. Dziś „Słońce Meksyku". operetka Ywain'a w reżyserii Leona Schillera.

TEATR NARODOWY: Dziś „Wilki w nocy" Rittnera.

TEATR NOWY: dziś komedia Amiel'a „Trzy asy i jedna dama" w reżyserii Cwojdzińskiego.

TEATR LETNI: Dziś komedia muzyczna „Miłość przy świecach".

TEATR POLSKI gra w dalszym ciągu cieszącą się olbrzymim powodzeniem krotochwilę Ruszkowskiego-Tuwima „Jadzia - Wdowa" z Marią Modzelewską w roli tytułowej.

TEATR MAŁY: dziś i dni następnych komedia G. B. Shaw'a pod tyt. „Szczygli Zaułek".

TEATR MALICKIEJ: Premiera „Mięczaka".

TEATR KAMERALNY: Krotochwila „Skandal w rodzinie Kinga". Obsada premierowa na czele z: Różańską, Brenoczy, Orleńską, Kwiatkowskim, Leśniewskim, Malatyńskim, Rzęckim. W pełnych próbach nowość sezonu: „Współczesne" Poli Gojawiczyńskiej.

TEATR WIELKA REWIA (Karowa 18). Komedia muzyczna Farkasa, „Król na jedną noc".

TEATR 8.15. Dziś komedia muzyczna „Narzeczona zginęła" z Olą Obarską.

CYRULIK WARSZAWSKI — dziś i codziennie arcywesoła satyra muzyczna „Jaś u Raju Bram".

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY.

Stołeczny Teatr Powszechny wznawia swoją działalność na peryferiach stolicy już w najbliższych dniach.

Wystawiane będzie wspaniałe widowisko ludowe J. Korzeniowskiego p. t. „Okrężne" w układzie i inscenizacji Eugeniusza Poredy. Przepiękne ludowe melodie, pełne rzewliwej, to znów skocznej radosnej nuty. Barwne stroje i tańce „do upadłego" odzwierciadlają prawdziwe piękno naszej wsi.

Jednym z głównych momentów widowiska jest obrzęd uroczystego zakończenia niw.

Dzięki tym walorom, widowisko niewątpliwie będzie cieszyć się dużym powodzeniem mieszkańców przedmieść Warszawy, jak również młodzieży szkolnej.

Przedstawienie w wykonaniu całego zespołu teatru.

Kronika Organizacyjna

CZWARTEK.

SEKCJA PRACOWN. UMYSŁ. P. P. S. Posiedzenie Zarządu Sekcji, odbędzie się w czwartek dn. 16 b. m. o godz. 6 p. p. ul. Warecka 7 — II piętro.

DZIELNICA „JEROZOLIMA" — Chłodna 30. We czwartek dnia 16 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu Dzielnicy odbędzie się posiedzenie Komitetu i Zarządów Kół fabrycznych i zawodowych. Sprawy bardzo ważne. Stawiennictwo obowiązkowe, pod rygorem partyjnym.

***

We czwartek dn. 16 b. m. o godz. 6.30 wieczorem odbędzie się zebranie Koła Kobiet. Obecność wszystkich członkiń obowiązkowa.

PIĄTEK.

W piątek dn. 17 b. m. o godz. 7 wiecz. na niżej podanych dzielnicach odbędą się Zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referatami na aktualne tematy.

Dz. „Wola — Czyste" — Wolska 44, ref. tow. Ludwik Winterok.

Dz. Jerozolima — Chłodna 30, ref. tow. M. Barski.

Dz. Ochota — Grójecka 94, ref. tow. Stefan Wolny.

Dz. Rakowiec — Pruszkowska 6. ref. tow. Julian Klejn.

Dz. Mokotów — Racławicka 4, ref. tow. Rafał Praga.

Dz. Pelcowizna — Jabłonowska 6, ref. tow. Birnholc.

Dz. Annopol — N. Bródno — Białołęcka 51, ref. tow. Antoni Podniesiński.

Dz. Praga — Brukowa 35 m. 14, ref. tow. Stanisław Malinowski.

Dz. Grochów — Dobrowoja 4 m. 2, ref. tow. Ludwik Perl.

Dz. Czerniaków — Nowosielecka 1 róg Czerniakowskiej — ref. tow. L. Raabe.

Dz. Powązki — Kacza 7, ref. tow. Stanisław Gajewski.

KOMUNIKAT.

Podajemy do wiadomości, że w pogrzebie tow. M. Gajewskiego, który odbędzie się w sobotę dn. 18 b. m. z kaplicy szpitala Dzieciąka Jezus— biorą udział A. S-owcy w umundurowaniu — oddziały „Marymont — Żoliborz" i „Starówka".

***

Rada Hufca Warszawskiego wzywa gromady i wszystkich czerwonych harcerzy do wzięcia udziału w mundurach w pogrzebie tow. Mieczysława Gajewskiego, członka Rady Głównej Cz. H. T. U. R.

Zbiórka przed kaplicą szpitala Dz. Jezus, ul. Chałubińskiego, w sobotę, dnia 18 września o godz. 13.30.

DZIELNICA PPS „MARYMONT-ŻOLIBORZ"
urządza w piątek dn. 17 b. m.
odczyt p. t.
„OBLICZE WSI"
Odczyt wygłoszą: ob. Rek i tow. Marian Nowicki w sali I-ej kolonii W. S. M. na Żoliborzu, ul. Krasińskiego 10.

Dziś sensacyjna premiera filmu polskiego w kinie „Capitol"

Dziś na ekranie naszego kina pojawi się adaptacja filmowa najpoczytniejszej powieści polskiej Tadeusza Dołęgi - Mostowicza „ZNACHOR" w reżyserii Michała Waszyńskiego. Tragiczne dzieje znakomitego lekarza, który straciwszy pamięć został zepchnięty na dno upadku i poniżenia, odtworzy Kazimierz Junosza-Stępowski. Pozostałe role pierwszoplanowe znajdą wykonawców w artystach tej miary, co: Barszczewska, Zacharewicz, Ćwiklińska, Buczyńska, Węgrzyn, Wyrzykowski, Hnydziński, Łoziński, Gierasiński i inni. „ZNACHOR" — to piękne dzieło filmowe, które przyćmi wszystko, co dotychczas w filmie polskim widziano.

Poszukiwanie pracy

STUDENT udziela lekcyj. Zakres gimnazjum, szkoła powszechna. Obiady, opłata. Dzwonić 11-66-69.

ABSOLWENTKA szkoły handlowej, poszukuje pracy biurowej. — Zgłoszenia Administracja „Robotnika" — „Skromne warunki".

Gdzie dwóch się bije
tam trzeci... obrywa

Na stacji E.K.D. we Włochach, stał, oczekując na pociąg, Stefan Rafalski (Grzybowska 32), elektromonter E.K.D.

Nieopodal kilku wyrostków-łazików, pobiło się. Jeden z nich pchnął drugiego na Rafalskiego, który odtrącił awanturnika. Odrzucony porwał z wózka handlarki owoców odważnik i pobił Rafalskiego. W tejże chwili nadjechał pociąg z Warszawy, z czego skorzystał R. i wskoczył do wagonu, napastnicy zaś — zbiegli. Lekarz w ambulatorium Pogotowia stwierdził u Rafalskiego 2 rany tłuczone głowy.

Ofiary noża i kastetu

Na rogu ul. Leszno i Karmelickiej w czasie zajścia ulicznego, został pobity kastetami 18-letni Abraham Liwszyc, uczeń (Złota 21), który otrzymał 2 rany tłuczone czoła.

Na rogu ul. Waliców i Krochmalnej został pobity 46-letni Szmul Rojzman, szklarz (Krochmalna 36), który otrzymał 2 rany tłuczone czoła i lewego policzka.

Na ul. Puławskiej poraniono tępym narzędziem w twarz i czoło 58-letniego Szmula Botensztejna, pośrednika (Olkuska 14).

Kronika wypadków

3 OSOBY STRATOWANE NA CMENTARZU.

W czasie tłumnego odwiedzania cmenarza w przed dzień sądnego dnia przy ul. Okopowej 49, zostały stratowane w tłumie 3 osoby: 55-lenia Ita Aszkenajzen, bez zajęcia (Stawki 53), 23-letnia Chana Grynberżanka (Miła 21), freblanka i 5-letnia Felicja Fruchta (Gęsia 77), córka handlarza. Wszystkie poszwankowane przewieziono na stację Pogotowia, gdzie lekarz stwierdził potłuczenie klatki piersiowej, rąk lub nóg.

UDERZONY SIEKIERĄ.

Przy ul. Płockiej 7, w czasie zatargu o pieniądze, Jan Tomaszkiewicz uderzył siekierą 42-letniego Stanisława Szczepaniaka (Marii Kazimiery 25), który otrzymał 2 rany cięte palców lewej ręki. Rannego opatrzono w ambulatorium Pogotowia. W sprawie tej policja 7 komis. zatrzymała Tomaszkiewicza oraz Jana Wasilewskiego.

PSIA PLAGA.

W ciągu doby ubiegłej w różnych punktach miasta psy pokąsały 3 osoby. Są to: Estera Kirszenbaum, ekspedientka (Pańska 66), Szmul Szpigielsztajn, subiekt (Dzielna 9) i Piotr Fursa, woźnica (Tarczyńska 14). Wszystkich opatrzono w ambulatorium Pogotowia.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Zbuntowana".
ANTINEA: „Biały Tarzan" i „Pat i Patachon".
AMOR: „Panna Lili" i „Skrowronek" z Martą Eggerth.
AKRON: „Trędowata" i „Brock-Luis".
AS: „Papa się żeni".
ATLANTIC: „Statek niewolników".
BAŁTYK: „Bohaterowie morza".
BIS: „Zbieg z Jawy" i „Czerwona dama".
CASINO: „Czarownica z Salem".
CAPITOL: „Znachor".
COLOSSEUM: „Trafalgar".
CZARY: „Bufallo Bill" i dodatki.
ELITE: „Szarża lekkiej brygady" i „Tydzień przed ślubem".
EUROPA: „Panowie z towarzystwa".
FAMA: „Zabiłem".
FILHARMONIA: „Sonata księżycowa" z Paderewskim.
FLORIDA: „Gwiaździsta eskadra" i „10 z Pawiaka".
FORUM: Człowiek lew" i „Cissy".
GDYNIA: „Tańczący pirat".
GLORIA: „Diabły dzikiego zachodu" i „Rapsodia Bałtyku".
ITALIA: „Madame Lenox".
HELIOS: „Pan redaktor szaleje".
HOLLYWOOD: „Tajemnice żółtego miasta".
IMPERIAL: „Na Sybir".
KOMETA: „Przerwana pieśń" i rewia.

MASKA (Leszno 70): „Żółty skarb" i „Baron cygański".
MARS: „Wierna Rzeka".
METRO: „Zielony sygnał" i „Bar micwe".
MEWA: „Krwawe perły" i „Zielony sygnał".
MUCHA: „Kain i Abel" i „Godzina pokusy".
MAJESTIC: „Nieznośna dziewczyna".

MIEJSKI: „Penny".

NOWA TOMBOLA: „Głos serca" i „Należę do ciebie".
PETIT TRIANON: „Zakochane kobiety" i „Kusicielka".
PAN: „Książątko".
POPULARNY: „Skowronek" i rewia.
PROMIEŃ: „Dzisiejsze czasy" z Chaplinem i „Generał Sutter".
PRAGA: „X-27" i rewia.
PRASKIE OKO: „Władca Kalifornii" i „Ich troje".
RAJ: „Pokusa" i dodatki.
RIALTO: „Koniec pani Cheney" i
RENA: „W zamieci żelaza i ognia" i „Wyrok życia".
RIVIERA: „Czarny orzeł".
ROMA: „Mały czarodziej".
ROXY: „Barbara Radziwiłłówna" i kolorowe dodatki.
SOKÓŁ: „Narzeczona z Wiednia".
SORRENTO: „Bolek i Lolek" i „Latająca mysz".
STYLOWY: „Ziemia błogosławiona".
StTUDIO: „Władca" z Janningsem.
ŚWIATOWID: „Burgtheater".
SFINKS: „Ślubowanie".
ŚWIT: „Piętro wyżej".
ŚWIAT: „Srebrna torpeda" i „Kochana rodzinka".
TON: „Ogród Allaha" i dodatki.
UCIECHA: „Postrach opery".
UNIA: „Władca podwodnego świata" i rewia.
VICTORIA (Marszałkowska 106): „Atak o świcie".

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.